

DIRVA

Nr. 136

Lapkr.-Nov. 26, 1962

Cleveland, Ohio

Daug judėjimų, maža laimėjimų

Išpūdžiai iš bolševikinio seimo Vilniuje

Lietuvos Naujienų Atrankos apžvalga

Lapkričio 13 dieną Vilniuje buvo sušauktas bolševikinis seimas, oficialiai vadinamas aukščiausiąja taryba. Posėdžiavo tik vieną dieną. Kalbėjo tik apie vieną dalyką -- apie buitinių gyventojų aptarnavimą, tai yra, aprūpinimą kasdieninės apyvokos reikmenimis, apie tų reikmenų taisymą ir kitus patarnavimus.

Tas reikalas visoj bolševikinėje imperijoje visą laiką yra pats opiausias ir nemaloniausias. Kodėl jis nemalonus, ryškiai pavaiduoja bolševikijoje plačiai žinomas (ir Lietuvoje su karčia šypsena dažnai pasakojamas) toks anekdotas. Esą, politinių ir mokslinių žinių skleidimo draugijos paskaitininkas aiškino, kaip ir kada komunistų partijos didvyriai pagal tvarkaraštį skraidys į mėnulį, į Marsą ir į visą po plačiąsias erdves. Po paskaitos siūlo klausytojams paklausti, jei kas dar neaišku. Po kiek nejuokios tylos atsiranda vienas klausėjas. Paskaitininkui linktelėjus, kad gali klausti, žmogus nedrąsiai taria: "O ar negalėtumėt man, draugai, paskaitininke, paaiškinti, kada aš galėsiu naujus puspadžius pasikalti?"...

Dabar, neseniai nutilus partiečių šauksmingiems džiūgavimams apie "erdvių dyvynus" (Popovą ir Nikolajevą) ir apie Marso link paleistą raketą, bolševikiniai kvilingai Lietuvoje nutarė, kad reikia kiek pakalbėti ir apie padų pakalimą bei kitus panašius reikalus. Buvo pasakytos net 27 prakalbos. M. Šumauskas, bolševikinės valdžios galva Lietuvoje, kalbėjo ilgiau, visi kiti po trumpiau. Bet visų prakalbos, kaip paprastai sukurptos pagal vieną planą.

Pirma dalis -- viskas spar-

čiai eina gryn.

Antra -- nuo šiol viskas bus labai gerai.

Trumpesnėse kalbose tas ciklas apsisuka tik vieną kartą, o ilgesnėse, kaip, pavyzdžiui, Šumausko, jis, kaip ta nuobodulio pasaka, pasibaigia ir vėl prasideda iš pradžios su kiekviena kalbėtojo atskirai paliečiama sritimi.

1. "Viskas eina gryn"

Pirmoji kalbos ciklo dalis visada labai įmantri. Štai kaip ši kartą kalbėjo Šumauskas:

"Didžiulius socialinius iškovojimus, lenininį (nebe stalininį!) partijos ir vyriausybės rūpinimąsi žmonėmis akivaizdžiai matome kiekviename žingsnyje".

(Klausytojai, o ypač kalbos skaitytojai kitą dieną, šioj vietoj nežymiai palinguoja galva).

"Tarybiniai žmonės turi trumpiausią pasaulyje darbo dieną" (daugelyje žmonių -- 7 valandas, bet dirba šešias dienas per savaitę).

"Kartu partija ir vyriausybė

pasirūpino padidinti darbo atlyginimą, padidinti pensijas didelėi grupei mažai apmokamų darbininkų ir tarnautojų". (Bet atlyginimai vistiek, palyginti su pragyvenimo kaina, apie 3-4 mažesni, negu priešbolševikiniais laikais).

"Darbo žmonės kasmet vis geriau maitinasi ir rengiasi, įsigyja vis daugiau buitinių technikos, taip pat kultūrinių ir buitinių prekių... Gerai sutvarkyta buitis, aukšta aptarnavimo kultūra, pilnutinis paklauso liaudies vartojamoms prekėms tenkinimas įgalina toliau didinti darbo našumą, racionaliau panaudoti šalies materialinius ir darbo išteklius, užtikrinti materialinių bei kultūrinių gėrybių gausumą ir sudaryti palankias sąlygas komunistiniam žmonių auklėjimui".

Toliau seka "apglušinimas procentais", kaip pavyzdžiui:

"Buitinio aptarnavimo apimtis padidėjo 1,3 karto" (tai dveju metų padidėjimas, išeina po 15% per metus), aptarnavimo žmonių

(Nukelta į 2 psl.)

PAVERGTŲJŲ SEIMO DELEGACIJA PAS KANADOS PREMJERĄ

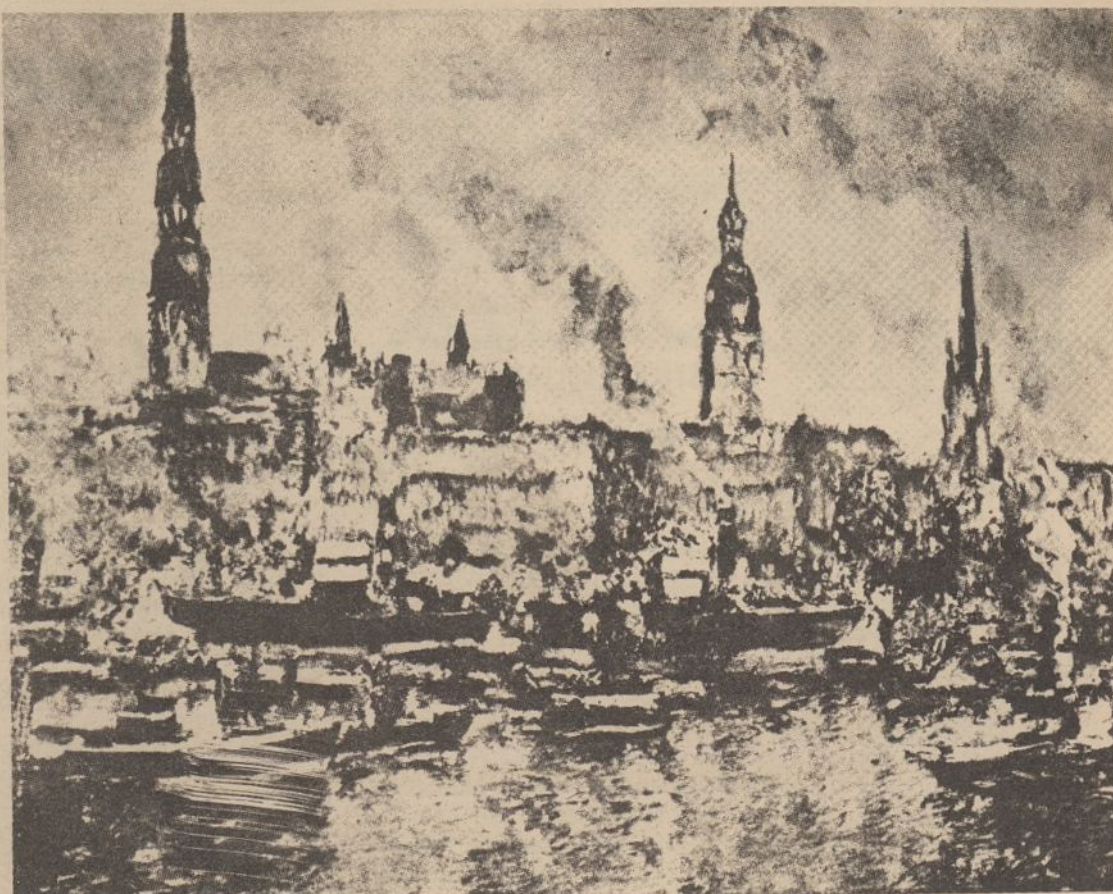
Lapkričio 12-15 Kanadoje lankėsi Pavergtųjų Seimo delegacija: Seimo pirmininkas G. Dimitrov (Bulgarija), J. Letrich (Čekoslovakija), V. Masens (Latvija) ir V. Sidzikauskas (Lietuva). Ottawoje delegaciją priėmė ministras pirmininkas Diefenbaker ir užsienų reikalų ministras Green. Su vienu ir antru delegacija nuoširdaus atvirumo dva-

sia ir dalykiškai svarstė eventualius Kanados žygius sovietų pavergtų tautų laisvo apsisprendimo teisės vykdymo klausimais. Delegacija su dėkingumu patyrė Kanados vyriausybės nuoširdų susidomėjimą sovietų pavergtų kraštų padėtimi ir tvirtą nusistatymą jų laisvės kovos pastangas paremti.

Delegacija taip pat aplankė opozicijos lyderį D. Pearson ir kitų dviejų partijų vadus. Jie visi užtikrino delegaciją, kad yra visiškai solidarūs su dabartinės Kanados vyriausybės politika sovietų pavergtų tautų atžvilgiu.

Toronto delegacijos iniciatyva buvo sukvietas sovietų pavergtų kraštų atstovų pasitarimas. Jis vieningai pritarė idėjai, kad Pavergtųjų Seimas Kanadoje įsteigtų savo nuolatinę atstovybę. Torontieškis J. Simanavičius buvo išrinktas steigiamosios atstovybės laikinuo reikalų tvarkytoju.

Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas ta proga turėjo pasikalbėjimus su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos žmonėmis ir su lietuvių veikėjais Montrealyje. Lietuvos Generalinis Konsulas J. Žmuidzinas padarė gražų priėmimą, dalyvaudant kitų valstybių konsulams ir lietuviams veikėjams.

Prieš 44 metus, 1918 m. lapkričio 18 d. Latvijos Tautinė Taryba iškilmingai paskelbė Latviją nepriklausoma valstybe, išrinkdama pirmininku - prezidentu Janį Čakšę ir ministru pirmininku K. Ulmanį. Kaip ir kitų Pabaltijo valstybių, Latvijos nepriklausomybės kelias nebuvo lengvas ir reikėjo dar daug kraujo pralieti, kad nepriklausomybės žodis stotųsi kūnu. Nuotraukoje latvių garsaus dailininko Ludolfs Liberts paveikslas -- Latvijos sostinė Ryga. Šiandien Latvija, drauge su Estija ir Lietuva yra sovietų pavergtas.

KELI ISTORINIAI BRUOŽAI LATVIJOS NEPRIKLAUSOMYBĘ MININT

J. Jakštas

Jau tokia visų sukaktuvių prigimtis, kad jose susipina praeitis su dabartimi. Abi virsta neatnaujamą vienove. Dabartis pasirodo esanti praeities išdava ir jos bet koks momentas gauna prasmę iš dabarties.

Kasmetinis lietuvių rodomas dėmesys Latvijos nepriklausomybės minėjimui ženklina ne ką kitą, kaip mūsų tautos iš žiliosios senovės einančius ryšius su latvių tauta. Praeitį diktuoja mums laikyseną mūsų kaimyno atžvilgiu ir žadina dėmesį jo šventei. Praeitį darosi dar tuo reikšminga, kad ji jungia dvi giminiškas tautas. Dėl giminytės ryšių tarp abiejų tautų vienos kurios savaimingo gyvenimo prisiminimai būtinai paliečia ir kitos tautos tuos pačius prisiminimus.

Pirmiausiai Latvijos nepriklausomybės minėjimas veda į anuos senus proistorės laikus, kada Pabaltijyje išnirio iš amžių glūdumos vad. baltų ar aisčių giminės. Jos buvo įsiterpusios tarp įvairių kitų indoeuropietiškių ar ugrofiniškų grupių. Reikėjo dar ilgų amžių, kol iš tų baltiškųjų giminių susidarė lietuvių ir latvių tautos. Tik tam tikro istorinio proceso dėka senosios baltų giminės susidėjo į dvi tautas. O jų galėjo būti ir daugiau nei dvi ar viena, jei istorija taip būtų lėmusi.

Lemtingas dalykas lietuvių ir latvių tautoms susidaryti buvo jų pirmųjų susidūrimas su Vakarų kultūros atstovais, besiskverbiančiais į Pabaltijį. Pirmiausiai vokiečių, Bremeno pirklų, Dauguvos upės žiočių "užburiamas" pačiame 12 a. gale ženklino tos upės aplinkos baltų naujoviško gyvenimo pradžią. Iš mažos pradžios išaugo pirma ne žymi bažnytinė valstybėlė, vėlyvą valdoma. Ji virto netrukus jau sustiprėjusia vienuoliška (ordino) valstybe, gavusi Livonijos

vardą. Vokiškoji Livonijos valstybė visai buvo panaši į naujesnių laikų kolonialines valstybes užjūrinuose kraštuose. Pagal kolonialinėms valstybėms įprastą siekimą -- engti vietinius ir juos savo interesams panaudoti, Pabaltijo vokiečiai ir lenkai vietinius savo reikalui. Pagal viduramžių dvasią, kur vienuoliai pagoniškuose kraštuose rūpinosi vietinių krikštu, vokiečiai skleidė krikščionybę baltuose. Tuo būdu, baltų giminės, aplink Dauguvą gyvenusios nuo 13 a. pradžios atsidūrė vokiškos valstybės ir bažnyčios "globoj". Šios padėties baltai ilgai susidėjo į latvių tautą, gavusią vardą nuo žymiausios giminės, latgalių (lot. lettigali ar letti). Tat, sulig vokiečių įsikūrimu Padauguvę lat-

viai liko išskirti iš kitų baltų tarpų ir jų krašto istorija virto Livonijos ordino istorija, iki šiojo sunykimo.

Kitoks likimas ištiko aplink Nemuną susispietusius baltus. Tuo metu, kada ordinas stipriai Padoauguvę, Panemunės pašalčiuose gyvenę baltai iškilo su savo pirma žinoma valstybe. Iš jų vadovų-didelių tarpo prasikišo prašmatnūs valdovs Mindaugas ir jis apjungė Panemunės baltus. Šie baltai dar prieš Mindaugą buvo vadinami lietuviais ir jų kraštas -- Aukštaitija.

Tuo būdu, 13 a. pradžia latvių ir lietuvių tautų užuomazgos metai. Skirtumas tik tas, kad lietuviams nuo pradžios buvo lemta savaimingai gyventi, o tuo tarpu latviams -- būti atėjęnų valdomiems. Nuo šio meto baltų giminės -- išskyrus prūsų, kuri

(Nukelta į 2 psl.)

MONTREALIUI LEIDO RENGTI PASAULINĘ PARODĄ

Paryžiuje posėdžiavęs pasaulinės parodoms organizuoti biuras vienbalsiai nutarė boikotuoti New Yorko parodą ir Amerikos kontinente pasaulinę parodą rengti leido Montrealiui, 1967 metais nuo balandžio 26 iki spalio 27 d.

Paskutinioji pasaulinė paroda buvo surengta Briuselyje. Po to buvo numatyta ruošti Maskvoje, bet rusams atsisakius, neginčijamu kandidatu liko Montrealis, kuris nuo 1914 metų laukė eilės.

Pasaulinė paroda Montrealyje busianti milžiniška. Joje dalyvaus apie 60 valstybių, tai yra du kartus daugiau negu yra užsirašiusių dalyvauti 1964 metais New Yorko parodoje. Biuras uždraudė savo nariams - valstybėms oficialiai

dalyvauti New Yorko parodoje. Kanadiečiai mano, kad pasaulinė paroda jiems duosianti 250 milijonų dolerių įplaukų ir laukiamą apie 40 milijonų lankytojų iš visų pasaulio kraštų.

- **Bulgarijos komunistų partijos kongrese** Sov. Sąjungos atstovai atakuojant Albanijos diktatorių Hoxhą, raud. Kinijos atstovai protestuodami -- nusimovė batus ir daužė stalus. Skolinys Chruščiovo išradimo...

- **Raud. Kinijos kariuomenės vadovybėje** yra manančių, kad pradėtoji akcija į Indijos teritoriją gali įklimpti Himalajuose. Be to, kyla klausimas, kur gauti papild. ginklų, pykstantis su Maskva?

- **A. Mikojanui** ilgiau užtrukus Kuboje, Adlai Stevenson, JAV ambasadorius JTO, pareiškė, kad į Kubą būsias pasiųstas New Yorko advokatas James B. Donovan (vedas derybas dėl invazijos metu paimtų belaisvių išpirkimo) Mikojanui išpirkti.

Mirė Pranciška Žostautienė

Laikraštį ruošiant spaudai, gauta žinia, kad New Yorke lapkričio 23 d. mirė Pranciška Žostautienė, 71 metų amž. gimusi Lietuvoje ir paskutiniu metu gyvenusi pas dukterį Steigą ir žentą Vytautą Abraitį, Richmond Hill, N. Y.

Laidojama antradienį, lapkričio 27 d. St. Charles kapinėse. Laidotuviams rūpinasi laidotuvių direktorius J. Garša.

Šiandien ir rytoj

SOVIETŲ pilietis visad buvo skriaudžiamas. Jis kentė. Bet paskutiniu metu, pritrūkęs kantrybės, jis ėmė skųstis, kad vyriausybė norinti nuo jo nuimti paskutiniuosius marškinius, kasdien vartojamoms prekėms užkraudama aukštus mokesčius.

O tos prekės yra duona, arbata, druska ir rūbai, kurie Sovietijoje apdėti daugiau kaip 60% mokesčiais.

Jungtinių Tautų socialinis komitetas skelbia, kad sovietų pilietis už arbatą turįs mokėti 30 kartų brangiau, negu valstybė sumokėjo pirkdama, o už kavą 15 kartų brangiau.

Kitose komunistinio bloko valstybėse tų prekių kaina dar didesnė. Lenkijoje už arbatą pirkėjas moka 62 kartus brangiau už importo kainą, o už kavą net 97 kartus daugiau.

Pirkėjai Sovietijoje skundžiasi ne tik prekės brangumu, bet jos kokybe ir kiekybe.

Pagal pačių sovietų statistiką, apie 85% kasdien vartojamų prekių yra labai blogos rūšies. 60% automobilių, 30% traktorių ir 25% statybos mašinų, vos išleidus iš fabriko, pasidaro "ne-vartojimo stovy".

SU POLITINE laisve irgi negeriau. Sovietų pilietis rinkimuose neturi jokios laisvės ir negali pasiūlyti savo kandidato. Vienintelis kelias protestui pareikšti lieka sunaikinti oficialų partijos kandidatų sąrašą. Ir per paskutiniuosius rinkimus kovo mėnesį tokių protestuojančių Sovietijoje atsirado net pusantro milijono, kas prie komunistinio režimo laikoma dideliu nuosimčiu. Nepasitenkinimas viskuo Sovietijoje auga. Štai neseniai skaitėme, kad Novačerkaske darbininkams sustreikavus buvo sušaudyta apie 100 asmenų, o vietinis partijos sekretorius pakeistas nauju iš kito miesto atkeltu.

Panašūs neramumai buvo įvykę Voroneže, Grosny ir Krasnodore, kur dar ir dabar turistams uždrausta įkelti koją.

Gyventojų nuraminimui Pravdoj ir kituose sovietų laikraščiuose pasirodė straipsniai, keliantieji reikalą reformuoti sovietinę ekonomiką. Prof. Lieberman, sovietų ekonomistas, Pravdoj dėsto revoliucinius planus, kurie anksčiau būtų buvę pavadinti kapitalistiniais, nes neturi jokio ryšio su socialistine sistema.

Matyt Chruščiovas suprato, kad su gražiais šūkiu produkcijos nepakels ir turi imtis už kapitalistinių metodų, iš kurių anksčiau tyčiojosi.

KINIJOS raudonasis slibinas, pasigavęs Indijos neutralųjį tigrą, pradėjo graužti vieną koją.

-- Tu man sakei, kad nevalgai mėsos! -- maldauja pasi-gailėti tigras.

-- Aš užmiršau tau pasakyti, kad pasnikauti pradėsiu tik rytoj!... -- atsakė slibinas besiruošdamas graužti antrąją koją.

(vg)

Paskutinis kolonialistas

Vertė J. P. PALUKAITIS

(92)

DVYLIKITAS SKYRIUS

Jie stovėjo šaldami prie telefono stulpo miško pakraštyje, žvalgėsi pro sniegą, kuris tą akimirka kiek skysčiau krito. Miego stoka, pervargimas ir apgaulinga, greit dūstanti šiluma, kurią degtinė iššaukė, nebuvo tinkamas pasirošimas ir trumpam laikui išbūti tokiaame aštriame šaltyje.

Iš čia jie galėjo matyti paskubomis paliktą namą ir plentą, kuriuo turėjo atvykti AVO žmonės.

Tebuvo praėję tik penkiolika minučių nuo tada, kai jie išvažiavo lauko keleliu ir per mažą akmeninį tiltelį į plentą, kuriuo jie pavažiavo porą šimtų metrų vakarų kryptimi iki šio miškelio, kuriame jie paslėpė savo sunkvežimį. Grafas ir Sandoras pasiliko prie tiltelio sprogstamajai medžiagai prikabinėti, o Reinoldas ir profesorius skubiai iš miško atnešė šakų ir Grafui su Sandoru pagelbėjo užžerti padangų pėdsakus ir užmaskuoti laidą, nutemptą nuo sprogmenų patiltėje iki miškelio, kur dabar Sandoras pasislėpęs rankoje laikė jungtuką. Jiems grįžus prie suakvežimo, Janscis ir Kazokas, kuris bezdžionės miklumu galėjo laiptoti į stulpus ir medžius, jau buvo lauko telefoną prijungę prie laido, nutiesto į namą.

Praslinko dar dešimt minučių, dvidešimt minučių ir pagaliau pusė valandos, snigo vis dar stipriai, ir šaltis jiems skverbėsi vis gilyn į kaulus. AVO, dabar jau stipriai pavėlavusi, vis dar nesirodė, ir Jansciui su Grafu tas reikalas pasirodė labai įtartinas. AVO nėra įpratusi vėluoti, ypač kai reikalas sukasi apie tokį brangų laimikį, pareiškė Grafas, o dar mažiau mėgsta vėluotis Hidas, kad ir kaip painiomis aplinkybėmis. Galbūt juos sulaukė blogas arba visiškai neišvažiuojamas kelias. Bet greičiau už to slėpi kas nors kita, ir Grafas dabar jau buvo tvirtai įsitikinęs, kad Hidas esąs suplanavęs ką nors pikta.

Kad taip iš tikrųjų būtų, paaiškėjo iš karto, kai Hidas pagaliau pasirodė. Jis atvyko iš rytų ir, būtent, dideliame, žaliame, uždarame sunkvežimyje su gyvenama priekaba, kurioje, kaip Grafas paaiškino, buvo jo judamasis štabas; šį lydyjo antras, mažesnis, rudas sunkvežimis, kuriame, be abejonės, sėdėjo būrys AVO žudikų. Ko kita Janscis su Grafu ir nebuvo laukę. Tačiau, ko jie nebuvo laukę ir kuo buvo galima paaiškinti pavėluotą AVO atvykimą, tai trečioji šios vilkstinės mašina: didelis, sunkus, šarvuotas vilkikas su piktai atrodančiu prieštankiniu pabūklų, kurio vamzdis buvo beveik to paties ilgio, kaip ir visa mašina. Vyrai pamiškėje, pamatę šią didelę karinę jėgą, susižvalgė nustebe ir klausinėjo save, kuri galėtų būti priežastis tokio masto žygiui; atsakymo ilgai nereikėjo laukti.

Hidas atrodė labai tiksliai žinąs, ko norįs — greičiausiai jis iš Julijos buvo išskvotęs, kad abu namo skliautai neturėjo jokių langų — nes jis nedelsė nė akimirkos; jis savo žmonėms buvo davęs labai tikslūs nurodymus, ir užsimojimas buvo atliktas greitai ir be kliūčių. Kai bebuvu likę keli šimtai metrų ligi lauko kelio, vedančio į namą, abu sunkvežimiai pagreitino savo tempą, palikdami vilkiką užpakalyje, paskui staiga ir vienu metu sulėtino greitį, išsuko iš plento, pervažiavo tiltelį ir vėl greitai tempu pasileido link namo, kur vienas pasuko kairėn, o kitas dešinėn ir sustojo prieš langų neturinčias sienas. Sekančią akimirka išsoko ginkluoti vyrai ir, prisidengdami sunkvežimiais, šalutiniais namais bei medžiais, užėmė pozicijas namo užpakalyje.

Paskutinis vyras dar nebuvo pasirošęs šūviui, kai jau ir šarvuotas vilkikas įsuko kelelin, prasiveržė pro žemas akmenines tiltelio atramas, ilgąjį pabūklą vamzdį pakėlė į dangų, tuo pat metu pasisukdamas ir sustodamas už penkiasdešimties metrų prieš namo frontą. Praėjo sekundė, antra, paskui pasigirdo aštrus šūvio ir duslus detonacijos garsas, kai sviedinys įsmigo į namo priekį, kiek žemiau pirmojo aukšto langų. Dūmų ir dulkių debesys neturėjo laiko išsisklaidyti, kai keliomis sekundėmis vėliau į namą trenkė antras sviedinys, maždaug už metro nuo pirmojo; dar po trijų šūvių mūrinėje sienoje atsirado maždaug trijų metrų ilgio skylė.

— Tie šunės, tie žudikai, — tyliai kalbėjo Grafas. — Aš žinojau, kad juo negalima pasitikėti, bet kad jis būtų toks klasingas kiaušė, tesužinojau tik dabar. — Jis nutilo, pabūklui iššovus iš naujo, ir palaukė, kol išnyko detonacijos griaustinis. — Tokius dalykus mačiau jau šimtus kartų — tai metodas, kurį pirmą kartą iki tobulumo išvystė vokiečiai Varšuvoje. Jei norima sudaužyti namą, neužblokuojant gatvės, reikia tol šaudyti į pamatus, kol

(Atkelta iš 1 psl.)

skaičius... išaugo 37% (čia kalba apie ketverių metų prieauglį, taigi maždaug po 9% kasmet).

"Žymiai padidėjo dirbtuvių ir priėmimo punktų skaičius kaimo vietovėse, kur jų yra daugiau kaip 2000" (vėliau paaiškėja, kad iš to skaičiaus 762 yra tik priėmimo punktai, o ne dirbtuvės, tai dirbtuvių lieka tik apie 1300, kitaip sakant, maždaug 2-3 buvusio valsčiaus plote, ir, be to, kokio masto tos dirbtuvės?).

"Prekių gamyba padidėjo 31%, jų tarpe audinių -- 35%, baldų -- 87%, baltinių ir viršutinio trikotažo -- daugiau kaip 14%, siuvimo dirbinių -- 21%".

"Žymiai padidėjo maisto produktų gamyba".

"Viršum plano pagaminta 1,575,000 metrų audinių, daugiau kaip 3000 radijo imtuvų ir magnetofonų, 893 tonos konditerijos gaminių, daugiau kaip 4000 dviračių".

"Per trejus septynmečio metus mažmeninė prekių apyvarta padidėjo 20,8%".

"Mažmeninė prekių apyvarta (ta pati) per 1959-61 metus (tai irgi per trejus metus) išaugo 36% palyginti su 22%, numatytais septynmečio plano kontroliniuose skaičiuose".

"Per 10 šių mėnesių mažmeninės prekių apyvartos planas įvykdytas 101,3%. Šiemet gyven-tojams bus parduota prekių 1,4 karto daugiau negu 1958 metais. Per praėjusį septynmečio laikotarpį (tai beveik 4 metai) mėsos produktų pardavimas išaugo 1,9 kartus, sviesto, žuvies prekių, cukraus ir konditerijos gaminių -- pusantro karto, siuvinių 1,7 kartus, trikotažo -- 1,4 karto, vilninių audinių ir odinės avalynės -- 1,3 karto, baldų -- 2,3 karto".

"Visa tai liudija, kad nuolat kyla mūsų respublikos darbo žmonių gerovė".

Taip kalba "liaudies valdžios" atstovas, aiškindamas liaudžiai, kaip jai viskas, esą, eina geryn ir geryn. Taip išmoko iš maskvinių instruktorių nauji ponai kalbėti liaudžiai, kad liaudis negalėtų nieko suprasti.

"Procentais apglušinimo" technika taip dabar Lietuvoj vartojama kiekvieną dieną ir kone kiekvienam žingsnyje. Jokios dialektikos čia nebegali būti, nes betkokiam klausytojui, bemokslui, ar mokytam, po tokio "pa-

namas susmunka virš jų. Be to, metodas turi ir papildomą naudą: kiekvienas, pasislėpęs tokiaame name, būna palaidotas griuvėsiuose.

— Ir tai bandoma dabar — norėjau pasakyti, prileidžiama, kad mes esame name? — paklausė profesorius Jeningas, išblyškęs iš baimės ir drebančiu balsu.

— Žinoma, galvojama, kad mes esame name, — pasakė Grafas. — Juokais jie to nedaro. Ir Hidas-visą namą apstatė savo šunimis tam atvejui, jei žiurkės bandytų pro kurią skylę pasprukti.

— Suprantu, — pasakė Jeningas, dabar jau šiek tiek atgavęs savitvardą. — Iš to atrodo, kad aš per daug būsiu įvertinęs savo tarnybą rusams.

— Ne, tamsta ne perversinai, — pasakė Grafas. — Tiems žmonėms tikrai rūpi užsitikrinti, kad tamsta jiems tarnautum, tik bijau, kad jiems dar labiau rūpi padaryti nekenksmingais generolą majorą Iljuriną ir mano menkybę. Komunistinei Vengrijai Janscis yra valstybės priešas Nr. 1, ir AVO puikiai žino, kad šitokia-proga nepasikartos antrą kartą. Jie paprasčiausiai negali praleisti jos neišnaudoję ir todėl yra pasirošę tam paaukoti net tams-tos, pone profesoriau, gyvybę.

— Tai ne žmonės, — stebėjosi Jeningas, — tal velniai.

— Taip, šiuo metu tikrai sunku apie juos susidaryti kitokią nuomonę, — pasakė Janscis. — Ar... ar kuris nors matė jas?

(Bus daugiau)

Išpūdžiai iš bolševikinio seimo...

aiškinimo" ima suktis galva ir dešimtainėmis trupmenomis minimi padidėjimo procentų bei kartų skaičiai ima šokinėti akys ir ausyse, taip, kaip ir šios apžvalgos skaitytojai.

Niekas negali nei bandyti ginčyti tokių aiškinimų teisingumo. Negali ne tik dėl to, kad visada tampa pritrenktas skaičių ir painiai susuktų procentų krušos, bet ir dėl to, kad tie skaičiai iš esmės niekad nieko nepasako.

Nėra pagrindo net priekaištauti tokiam Šumauskui ar kitam panašiam "procentais glušinimo" technikos virtuozui, kad jis gal meluoja. Greičiausia jis sako maždaug tiesą. Greičiausia, jų statistikos žiurkės aritmetiškai teisingai tokius skaičius gauna ir užrašo.

Bet tuose skaičiuose gali nebūti melo vien tik todėl, kad jie iš viso tuščiai barška; kadangi tai yra neva palyginamieji rodikliai, paberti gausiai, bet rūpestingai nutylėjus, kas čia su kuo lyginama. Nes ką gi reiškia "mėsos pardavimas išaugo 1,9 karto", jei nesakoma nei kiek buvo to pardavimo prieš išaugimą, nei kiek dabar yra. Pavyzdžiui, jei pirmą per mėnesį žmogus tenusipirkdavo svarą mėsos, o dabar jau gali gauti beveik du svarus, tai -- kas gi ginčys, pagerėjimas beveik dvigubas, bet ar gali tokį pagerėjimą lyginti su pakilimu, pavyzdžiui, nuo 10 svarų iki 19 svarų?

Kiekvieno atveju, ir Šumauskas, ir visi kiti 26 kalbėtojai tame lapkričio 13 dienos seime dar kartą parodė, kad kuone ne kuo, o "procentine" smegenų plovimo technika Lietuva tebėra puikiai aprūpinta.

2. Gerėja tai gerėja, bet...

Antrosios savo prakalbų ciklo dalyse visi kalbėtojai, tačiau, nors ir "apdailindami iškyšulius", vistiek atskleidė, kaip maždaug yra su tais "didžiuliais socialiniais iškovojimais". Tegau kalba jie patys:

ŠUMAIKAS:

"Šiuo metu respublikoje buitinio aptarnavimo lygis dar nepatenkina darbo žmonių poreikių, neatitinka šiuolaikinių reikalavimų".

"Šių metų devynių mėnesių buitinio aptarnavimo planas respublikoje pagal apimtį neįvykdytas".

"Buitinio aptarnavimo įmonų tinklas dar nepakankamai platus

ir netolygiai išdėstytas... Visa tai priverčia darbo žmones kreiptis į privatinius".

Šie posakiai nusipelnė specialaus dėmesio.

Bolševikai, fanatiškai besilaidydami savo teorijos, savarankišką amatą smerkia, kaip nuodėmę. Girdi, savarankiškas amatininkas blogai patarnauja, išnaudoja: valstybė, partija tą geriau sutvarkys -- visi amatininkų patarnavimai turi būti atliekami per kolektyvines dirbtuves, tvarkomas valstybės patstatytų valdybų.

Bet pasirodo, kad valstybės ne pajėgia visko apžioti. Amatininkų darbas, valstybės tvarkomas, iš-eina blogesnis, ar jo net iš viso trūksta. "Privatinių" patarnavimas, pasirodo, buvo geresnis. Jis ir dabar geresnis, jeigu galima prisilaikyti.

Niekas žmonių neverčia kreiptis pas "privatinius", nes jie patys labai mielai kreipiasi, kad tik būtų. Bet juos valdžia verčia privačių amatininkų patarnavimo vengti, verčia naudotis suvalstybtu amatininkų

patarnavimu, kuris, tačiau, arba dažniausia blogas, arba jo visai nėra, ir dėl to marksistiniai ekonomistai administratoriai faktiškai yra priversti toleruoti privačius amatininkus. Toleruoja, bet ir alinauja, kad dar jų yra, tūpi užėjus, juos ir persekioja. Iš vienos pusės, be jų negalima išsiversti (patams naujosios klasės tūzams neretai jų prireikia), iš kitos pusės, jie yra rakštyš jų panagėse, nes nuolat savo buvimu primena klaidingumą ir neapraktiškumą tos teorijos, kurios jie nedrįsta atsakyti ir užsispyrę tebesilaiko.

Leninas buvo drąsesnis: kai atsidūrė katastrofiškoj fikcinėj padėty po revoliucijos, tuojau atleido žabokles "privatiniams", paskeibė "naują ekonominę politiką", susiaurino visuotinio suvalstybinio užsimojimus, ir žmonės ūkiškai atsigavo. Bet tai buvo pavojinga naujai valdžion atėjusiai klasei. Kai tik pamatė, kad daugiau turto atsiranda platesniuose sluogsnuose, tai pajuto, kad ir galia gali iš jų rankų nuslysti į tuos sluogsnus. Stailnas vėl pasirūpino suimti kiek tik galima daugiau iš savo valdančios klasės rankas per valstybę. Tais pačiais sumetimais bolševikai ir dabar tebesilaiko to nusistatymo, kad "privatininkas" yra blogybė. Jie primetė tą savo nusistatymą ir Lietuvai, nors Lietuvos žmonės yra visiškai kitokios nuomonės apie tai.

(Bus daugiau)

LATVIJA...

(Atkelta iš 1 psl.)

riems istorija lemė skirtingą kelią, nuvedusi juos į praeitį -- pamažu sutapo su latviais ar lietuviais. Jos tapo vienos kurios dalimi. Tai liečia ypač keturias gimines: žemaičius, kuršius, žiemgalius ir sielius. Dėl šių giminių rungėsi Livonijos ordinas ir Lietuvos valdovai. Jau Mindaugo metu vyko kovos dėl žemaičių ir kuršių ir Lietuvos karalius net buvo dovanojęs ordinui žemaičius ir sielius. Tačiau tiek vieni, tiek kiti liko priešiškai prie Lietuvos. Net dėl žiemgalių kovojo Lietuvos kunigaikštis Traidenis ir Gediminas rimtai siekė jų. Savo teisėms pabrėžti jis net pridūrė keturiuose Vakarams skirtuose laiškuose prie skambaus karališkojo vardo dar ir "žiemgalių kunigaikščio" titulą. Istoriniai šaltiniai sako, kad jis buvo išsidėjęs iš ordino Mintaus ir Mežotnes pilių, žiemgalių žemė. Tačiau kraštas vėliau tapo ordino valstybės dalimi ir žiemgaliai įjungė į latvių tautą. Tas pats atsitiko ir su žymia kuršių dalimi.

Skirtingai susiklojo žemaičių buitis. Jie atsilaikė Livonijos ordino ir vėliau jo Prūsijos brolio puolami. Žemaičių, visų lietuvių remiamų, kovos dėl laisvės ir jų atsilaikymas daug reiškė ir latvių tautai. Mat, apgindami pajūrio ruožą, jie atkirto Livoniją nuo vokiečių kamieno ir tuo būdu apsaugojo ją nuo masinės vokiečių kolonizacijos. O ši būty galėjusi vesti latvių tautą į etninį ir kultūrinį sunaikinimą, kas atsitiko prūsų giminei. Tai pripažino ir latvių diplomatas ir istorikas A. Bilmanis gražiai pa-

DIRVA

— THE FIELD —
Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Lithuanian Newspaper • Issued in Cleveland every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays • Published by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit) • Editor-in-chief: Jonas Čiuberkis • Subscription year: \$10.00. Single copy 10 cents • Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio.

Prenumerata metams: \$10.00. Laikraštis išleina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes. Redaguoja: Jonas Čiuberkis, Vytautas Gedgaudas ir Jonas P. Palukaitis.

Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, A. Lai-kūnas, R. Mičelis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

rašytoje "History of Latvia" (1951), 105 psl.

Laikai kito. Griuvo vokiečių ordino galybė labiausiai dėl Žalgirio smūgio. Kilo didžiųjų politinių jėgų kovos dėl "Dominium maris Baltici". Jų išdavoje Latvija kurį laiką buvo atsidūrusi Lietuvos - Lenkijos respublikoj, vėliau švedų valdžioj ir pagaliau Rusijos imperijoje. Tik jos pietrytinis kampas (Latgalia) pasiliko Lietuvos - Lenkijos respublikoj.

Didžioje permainose Latvijos likimas geriau susiklostė nei Lietuvos. Jos kraštas net iki XIX a. antros pusės paliko visą dėltę vokiška provincija. Šeimininkavo vokiečiai dvarininkai-baronai ir vokiškas miestų patricijatas. Bet jie skleidė vakarietišką kultūrą, su kuria atėjo į kraštą ir protestantizmas. D. Prancūzų revoliucijos ir švietimo idėjų įtakoj latviai jau XIX a. pradžioj išnyko baudžiava. Latviai valstiečiai galėjo kurtis miestuose ir ugdyti savo vidutinę klasę. Jie pamažu stiepiė prieš vokišką diduomenę. Ir kai ją rusofiliška rusų valdžia nuo XIX a. antros pusės ėmė smelkti, latvių tautinis atgimimas buvo jau beveik įvykęs faktas.

Kovos dėl laisvės suartino mus ir laisvės metais skirtumai nyko. Bendras užklupęs negandas ir vadinami tremties metai dar suartino mus ir svetimųjų akys net suliedino į beveik vieną "baltų tautą" (prie jų prijungiant dar estus). Tikėkime, kad mūsų dabar susiklostę bendri keliai neišsiskirs ir mes ar mūsų vaikai kada nors išvien užgiedos laisvės giesmę.

CHICAGOS PARENGIMŲ KALENDORIUS

GRUODŽIO 1 D. Lietuvių kalėdinis pasirodymas Pramonės muziejuje.

GRUODŽIO 2 D. Jaunimo Centro 5 metų jubiliejaus vakarienė.

GRUODŽIO 8 D. Pianisto Antano Smetonos rečitalis Jaunimo Centre.

GRUODŽIO 8 D. Moterų Sąjungos Chicago apskrities susirinkimas Marquette Parko parapijos salėje.

GRUODŽIO 9 D. Sol. M. Kripkauskienės rečitalis Jaunimo Centre.

GRUODŽIO 15-16 D. Dramos teatro "Atžalynas" vaidinimas -- B. Pukelevičiūtės 3 veiksmų pasaka "Aukso žąsis" -- Jaunimo Centro salėje.

GRUODŽIO 31 D. Korp! Neolituania ir Akademinio Sambūrio N. Metų sutikimas Midwest viešbutyje.

GRUODŽIO 31 Santaros-Šviesos ruošiamas tradicinis Naujų Metų sutikimas Chicago Music Hall patalpose 9 val. vak.

SAUSIO 5 Scenos Darbuotojų Sąjungos statoma Dario Nicodemio komedija "Gatvės vaikas" Jaunimo Centre.

VASARIO 3 D. Inžinierių ir Architektų Sąjungos balius Ambassador West viešbutyje.

KOVO 24 D. Draugo romano premijos įteikimas Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje.

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE APLANKYKITE

MIDWEST MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖ

2515 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-1731

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

German Brandy 5th \$4.79
Kron-Brannvin Aquavit. 5th \$3.98
Dujardin German Brandy 5th \$5.29
Old American Wiskey Full Qu. \$3.98

Chianti Import. Wine Qu. \$0.98
Bordeaux French Wine 5th \$0.98
Zeller Schwarze Katz, 5th \$1.29
Ambasador Vermouth 5th \$0.98

ŠIS TAS IŠ SPAUDOS PROBLEMŲ

"Nepriklausomos Lietuvos" redaktorius, Jonas Kardešis savo Kultūros Kongresui pateiktame žodyje atkelia mus į pirmojo Kultūros Kongreso būdingą įvykį — "Pirmojo Kultūros kongreso metu man teko kovoti kovoti net su pirmojo posėdžio pirmininku dėl žodžio spaudos reikalo ir tiktai stipriai spaudos žmonėms mane palaikius. buvo gauta teisė ir laikotarpinės — (periodinės) spaudos darbininkams gauti dalis salės laikraštinių posėdžiams".

Reikia sutikti, kad tai būdingas faktas. Ir nors antrajame Kultūros kongrese spaudai skiriama kur kas didesnė reikšmė (ne vien paskirtą patalpą), tenka sutikti su faktu, kad spaudos vaidmuo mūsų didžiųjų organizatorių ir viršūninių organizacijų akyse yra ir lieka keistas ir sunkiai išaiškinamas.

Mūsų aukštieji veiksniai ir bendrinių organizacijų vadovai kai kada mano, kad mūsų spauda visur turi riešutėmis savų korespondentų, fotografų ir komentatorių. O kai kada, atrodo, net prisibijoma mūsų Lippmannų, Alsopų ir Taylorų. Įvykus kokiame svaresniam posėdžiui, nebandyk duoti savo komentaro ir įspūdžių. Medžiaga pristatoma oficialiai. Pirmučiausia ateina pluoštas oficialiųjų iškilmingame posėdžio atidaryme pasakytų kalbų. Vien jas visas sutalpinus, gausime 2/3 laikraščio laidos. O tik po mėnesio, kito — gal ateis, gal ne, oficialiusis posėdžio protokolas, apkarpytas ir nusisintas bendromis frazėmis, atseit, spaudai.

Redakcijoms kartais įdomu palyginti tokia jai skirta medžiaga su žinomais faktais ir įspūdžiais iš tokių posėdžių ar suvažiavimų. Bet tada jau per vėlu ir komentuoti. Be to, ne visada ir verta senienomis maitinti skaitytoją. Spauda gi nėra vien dulkių siurblys. Spauda skirta visuomenei, spauda yra skaitytojo nuosavybė. Ir toji "informacija" negi reikalinga tos spaudos išleidimo priemonėms; redakcijai, leidėjui ar spaustuvės personalui.

Ir skundžiamės, kad visuomenė nesidomi mūsų aukštųjų veiksmų veikla. Veiksniai gi skundžiasi, kad visuomenė kas kart mažiau auchoja ir tuo parodo savo nesidomėjimą net ir "laisvinimo reikalais".

Toks visuomenei metamas kaltinimas nėra pagrįstas. Visuomenė gyva, ji domėjusi ir veiksniais, jei jie pasireiškė dažniau ir populiariau, o ne vien iškilmingomis prakalbomis ir oficialiais komunikatais. Toks "ryšys" veiksmų su visuomene nesuartinis. O spauda, reikalui esant, tars žodį. Bet tars ji taip, kaip to reikalauja objektyvumas, o ne vien oficialumas. Spauda yra skirta visuomenei informuoti, o ne būti neprastytu veiksmų biuleteni.

(J. Č.)

ATVIRAS UŽKLAUSIMAS

Lapkričio 1 d. Draugo ir lapkričio 7 d. Dirvos numeruose buvo atspausdinta II-jo Kultūros Kongreso, vykstančio Chicagoje š.m. lapkričio 21-25 d.d., programa.

Programoje neradau TEATRO sekcijos, nors I-jam Kongrese tokia sekcija buvo sudaryta.

Šiuo metu užklausti rengėjų kodėl dienotvarkėn nebuvo įtraukta Teatro Sekcija? Ar tokia sekcija jau nepriklauso kultūrai?

Gyvenant toliau nuo Chicago nežinau motyvų kodėl tai buvo padaryta ir ar rengimo Komitetas nesusilaikė tuo reikalu protesto ar pareiškimų iš Scenos Darbuotojų Sąjungos veikiančios Chicagoje?

Iki šiam laikui -- bent spaudoje -- kokių nors viešų pareiškimų nebuvo. Klausiu viešai:

Kodėl II Kultūros Kongrese išleista TEATRO sekcija?

Tuo pačiu reiškiau viešą pasipiktinimą Kultūros Kongresui Ruošti Komitetui už tokį elgesį aplenkiant vieną iš svarbesniųjų lietuvių kultūros gyvenime sričių.

Vitalis Žukauskas
Dramos aktorius

PRIESAIKOS LAUŽYMAS

Dirvos numeris, pašvęstas Korp! Neo-Lithuania 40 m. sukakčiai paminėti, neabejotinai, įdomus ir vertingas. Dirva, gerai padarė, paskirdama savo puslapius neolituanams. Juk ir dabar pvz. Tautinėje Sąjungoje stamboką narių dalį sudaro neolituanai. Be to, Korp! Neo-Lithuania savo įstatų dvasia labai artima Amerikos senosios kartos tautininkų idealams. Todėl ši korporacija yra gerbtina ir brangintina.

Švenčiant Neo-Lithuania 40 m. sukaktį, reikėtų atkreipti dėmesį į vieną labai svarbų dalyką -- pakeliamųjų korporantų į seniorus

JŪS, BALFININKAI, IŠSISKIRIATE IŠ KITŲ!

Ne kritikų, kur šmeižia, viską peikia,
Ne pranašų bedugnės;
Mums reikia tų, kur susikaupę veikia.
Daugiau darbų! Daugiau jaunios vilties.

Maironis

Emilija Čekienė

Prieš 20 su viršum metų pradedę 2-sis pasaulinis karas atnešė ir Lietuvos žmonėms mirtį, skurdą ir vargą. Tūkstančiai lietuvių, gelbėdami savo gyvybes nuo raudonojo teroro, palikę artimuosius, materialines gėrybes iš tėvynės traukėsi į Vakarus, į svetimas šalis, į nežinią tremtinio gyvenimui.

Kiti tūkstančiai mūsų tautiečių buvo prievarta Lietuvos pavergėję iš tremties į tolimuosius Rytus vergų darbams. Užjūrio lietuviai, sužinoję apie žiaurų tėvynės ir jos vaikų likimą, pirmieji ištiesė pagalbos ranką nelaimės ištiktiems broliams įvairiuose kraštuose, pradėjo steigti įvairius fondus šelpimui ir, priėję išvadą, kad sudarius vieną bendrą šalpos fondą veikimo galimybės būtų daug platesnės ir sekmingesnės, nutarė, kad steigimas būtų greitesnis, tuo laiku veikusių tautininkų Lithuanian National Relief Fund paversti bendrąją šalpos organizacija ir veikti to fondo turimu valdžios suteiktu registracijos numeriu, ko kiti fondai dar neturėjo.

Taip įsisteigė Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas, trumpai vadinamas BALF, kuriame bendram darbui susijungė visi JAV lietuviai nežūrint politinių religinių nei kitų skirtumų.

Nuo pat BALF įsisteigimo, per 19 metų, direktorių tarpe nebuvo

porantų... Ar čia nėra tos duotosios iškilmingos priesaikos laužymas?

Korporacijos metinė, o ypač dar suaktyvinę šventę turi būti gerbiama ir auščiau laikoma nei tokie pobūviai. Senieji korporantai filisteriai turėtų rodyti gerą pavyzdį jaunesniesiems!

Senas neolituanas

ATSARGIAU SU KRITIKA!

Kartais tenka Dirvoje skaityti straipsnius ar kritiką apie kurį nors lietuvių dailininką ir jo kūrybą. Viskas gerai. Bet blogai tame, kad dažnai kritika ar įvertinimas rašo dailę mažai nusimaną žmonės. Neseniai apie vieną dailininką tūlas rašytojas rašė, prirašė, apuko ir susuko. Išėjo tikra "zacirka". Girdi anas dailininkas esąs ekspresionizmo atstovas. Tas viskas tvarko. Savo paveikluose vaizduojąs žmogų. Tvarko. Bet pora eilučių žemiau rašo, kad ekspresionizmas atsisako nuo žmogaus vaizdavimo, iškelia spalvas, na ir pridėjo dar uodegą apie abstraktų meną ir povizmą. Išėjo kažkas baisaus.

Arba kitas kritikas rašydamas apie dailės parodą mini, kad modernistai individualūs tinginiai, koks tai vidurių paleidimas ir t.t.

Patarčiau jam daugiau lankyti meno parodas ir paskaityti keletą knygų apie meną.

J.Š.

Vokietija

nesusipratimų ir visi dirbo suartinai ir nuoširdžiai, kaip pabrėžė ilgametis BALF pirm. kan. dr. J. Končius savo žodyje neseniai įvykusiame BALF Seime, Baltimorėje.

Steigėjai tikriausiai nenumatė kad ši didžiulė šalpos organizacija savo darbą turės taip ilgai tęsti. Tiesa, didelė rūpesčių dalis atkrito pastoviai įsikūrus Vakarų Europos tremtiniams, tačiau, atsidarę kiti šalpos keliai dar labiau jos reikalingiems mūsų tautiečiams už geležinės uždangos, kas anksčiau buvo neprieinama.

"Jūs, (balfininkai) išsiskiriate iš kitų šiame akmens širdies amžiuje. Jūs vieno kito malonumo atsisakote, kad padėtumėte kenčiančiam tautiečiui", -- rašo BALF'ui padėkos laiške mergaitė iš tolimojo Sibiro, kur mūsų pagalba yra lietuviui ne vien materialine parama, bet ir dvasinės tvirtybės šaltiniu, kaip garsas, kad yra kažkur laisvajame pasaulyje dar žmonių ne vien sau gyvenančių, o besirūpinančių ir savo kenčiančių pavergtųjų brolių. Todėl į Sibirą ir aplamai, už geležinės uždangos paskutiniuoju laiku BALF veikla kreipti fondo turimu valdžios suteiktu registracijos numeriu, ko kiti fondai dar neturėjo.

Tam šalpos darbui vasitarauja kiekvienas, paskyręs nors kukliausią auką. Bet nemenkę auką atiduota ir tas, kuris aktyviai dalyvauja organizaciniame BALF darbe. Tiesioginiai įpareigoti visi BALF direktoriai, kurių yra 25 ir iš jų sudaryta aštuonių asmenų Centro Valdyba. Ją dabar sudaro: kan. dr. J. Končius, pirm., vicepirmininkai: A. Trečiokas, J. Audėnas, dr. E. Armanienė ir S. Lušys. N. Gučienė -- sekretorė, A. Senikas -- išdininkas ir V. Barčiauskas -- protokolų sekretorius.

BALF Centro Valdyboje matome ir du newyorkiečius Tautinės S-gos uolius veikėjus, Dirvos nuolatinius rėmėjus: Albina Trečioką, kurs BALF darbe dalyvauja nuo pat jo įsisteigimo ir šiuo metu yra ALTS-gos New Yorko Apygardos pirmininkas.

Ilgamečiui BALF veikėjui ALTS-gos pirmininkui Vytautui Abraičiui iš BALF išdininko pareigų pasitraukus, jos teko ALTS-gos vicepirmininkui Antanui Senikui.

Išdininko pareigos yra gana atsakingos ypač šalpos darbe, kur kiekvienas aukotojas ir šalpos gavėjas yra labai jautrus, kad būtų teisingai paskirstoma, ką atlieka BALF Centro Valdyba.

A. Senikas, kaip tik yra vienas iš tų kruopščiausių visuomenės darbuotojų, gyvai besireiškiantis ne tik Tautinės Sąjungos veikloje, kur jam šiuo metu skistos pareigos rūpintis Antano Smetonos monografijos išleidimu. Be to, jis aktyviai dalyvauja Korp! Neo-Lithuania, Lietuvių Teisininkų, PLB-nės ir nuo pat pirmųjų į JAV atvykimo dienų jis yra uolus BALF veikėjas Great Neck savo apylinkėje, iki šiol buvęs direktoriu ir dabar Centro Valdybos išdininkas.

25 asmenų direktoriatas stengiasi BALF išteklius papildyti ir skiria Centro Valdybą jiems išskirstyti. Jei direktorių pa-

reigose atstovai gali per eilę metų ir nieko neveikti, o tokių, kaip iš BALF Seimo pranešimų paaiškėjo, yra, tai Centro Valdyba turi už visus atidirbti.

Iš Seimo revizijos komisijos pranešimo sužinojusi, kad aukos bendrai šalpai pastarųjų dviejų metų laikotarpy sumažėjo 25% paklausiau naujojo išdininko A. Seniko nuomonės, kodėl taip yra, nes juk Centro Valdybai teks tuo susirūpinti ir BALF išdą papildyti. Šalpos darbų plotai ne siaurėja, o platinėja.

-- Prisimenant, kad Tumas-Vaižgantas 1911 m. išbuvęs Amerikoje tik tris mėnesius, surinko virš 30,000 rublių lietuviškam reikalui, kada mūsų tautiečiai, palyginus su dabartinėmis sąlygomis, gana skurdžiai gyveno, bet savo tėvynei ir jos žmonėms aukos negailėjo, kodėl aukos mažėja dabar, šiuo atveju priežasčių reikėtų paieškoti pradedant nuo pačios BALF organizacinės širdies, -- atsakė A. Senikas.

-- Aš pritariu BALF reikalų vedėjo kun. L. Jankaus Seime pareikštiems pageidavimams, jog direktoriai, kurie reprezentuoja grupes, gali ir privalėtų savo grupėse Bendrojo Lietuvių Šalpos Fondo idėjas puoselėti. Grupės turi savo rankose spaudą, kuri daug nulemia kiekvienos veiklos pasisekimą. Be to, jos turi ir savo skyrius, direktoriai gali savo org-jų suvažiavimuose nušviesti BALF darbus, populiarinti jį ir tuo būdu daug pasitarnauti prie BALF išdų papildymo, ką Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga visuomet ir atlieka, -- pabrėžė A. Senikas.

Tačiau, -- sako jis, -- tenka apgailestauti, kad Kunigų Vienybės sukurtas naujas "balfukas" iš bendrojo BALF kasos nutraukė apie 25 tūkstančius dol. kasmetinių įplaukų iš vyskupų fondo, kuris kaip pirm. kan. dr. J. Končius

ŠYPSENOS

☆☆☆

Jurgaičiai klausinėja kaimynų, grįžusių iš kelionės:

-- Italijoje turbūt prisipirkote suvenyrų?

-- Taip, -- atsakė Petraitienė, -- bet mano vyras kelionėje viską išgėrė!

-- Ar tiesa, kad tu ir sesuo esate dvynukai?

-- Taip, kai buvome vaikai. Dabar sesuo penkiais metais jaunesnė.

— Du maži berniukai kalbasi:

-- Aš turiu šešis metus amžiaus, o kiek tau?

-- Nežinau...

-- Palauk. Tuoj nustatysime. Ar cigaretės tave įdomauja?

-- Ne, -- atsako mažukas. -- O mergaitės?

-- Irgi ne...

-- Tai tau keturi metai...

sao, remia religinius reikalus. Greičiausia ši suma ir sudaro tuos 25% sumažėjusių įplaukų bendrą BALF išdą, -- kalbėjo toliau A. Senikas.

Labai svarbu galimai greičiau rimtai peržiūrėti BALF įstaigos Muenchene, Vokietijoje apskaitą, kuri administraciniam reikalams išleidžia daugiau už BALF centro įstaigą čia Amerikoje. Tai skubus klausimas, laukiamas greito ir aiškaus sprendimo.

BALF turi didelę ir rimtą piniginę problemą su Vasario 16 gimnazijos statyba, kurios pradžia turėtų skirti apie 50 tūkstančių dol., o darbą pradėjus trečdajį visos sumos sutinka duoti vokiečių valdžiai. Atseit, jei BALF duos savo dalį, duos ir vokiečiai. Tai didžiosios BALF problemos, laukiančios visų lietuvių dėmesio ir paramos, -- baigė A. Senikas.

KVIEČIAME PRADĖTI TAUPYTI PAS MUS!

5 1/4% MOKAME UŽ BONŲ TAUPMENAS

Indėliai apdrausti iki \$10,000 per federalinės valdžios agentūrą.

KAS DU MĖNESIUS DUODAMOS VIS NAUJOS DOVANOS TAUPYTOJAMS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill. Tel.

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS, sekretorius

CHICAGO PHONE242-4395
SUBURBAN PHONE656-6330

MOKAME

4 1/2%

metinį dividendą už visas taupymo sąskaitas.

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, paniką ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigus galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanavskas, Pres.

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

AKADEMINIS GYVENIMAS

JAUNOJO AKADEMIKO PASIRUOŠIMAS

Korporacija Neo-Lithuania savo egzistavimo pradžioje turėjo tik tvirtą tautinio charakterio ideologiją. Jos tradicijos ir šiandieninis charakteris susiformavo tolimesnėje veikloje ir palaipsniui. Mums jauniems tik iš rašto ir vyresniųjų pasakojimų tepažįstamos gyvenimo aplinkybės Nepriklausomoje Lietuvoje. Ten sąlygos buvo kitokios, negu tos, kuriose mes dabar randamės ir, nėra abejonės, daug palankesnės korporantiškai veiklai už mūsų šalis. Todėl nenuostabu, kad tuomet Korporaciją galėjo išvystyti šakotą veiklą, sukurti savitas tradicijas ir sutelkti tokį didelį skaičių narių. Tenai Korporacija įstengė įsiskiepti savo nariams tvirtą korporantišką discipliną tiek ideologijoje, tiek asmeniniame korporantų gyvenime. Iš kandidato į korporantus buvo reikalaujama, kad jis būtų pavyzdingas akademikas, kad kreiptų dėmesį į savo išvadinę ir išorinę asmens kultūrą, kad būtų pareigingas ir ypač kad būtų kolegialus ir gyventų bendrąja Korporacijos dvasia. Kas šių privalumų neturėjo ar neturėjo jų išvystyti, tam nebuvo suteikiama garbė būti korporantu.

Šiandien gi yra dažnas atvejis, kad studentas neturi nuovokos, kas yra akademinė korporacija. Dažnas galvoja, kad korporacija yra tas pats kaip kiekviena kita organizacija -- paduoti pareiškimą įstoti nariu, valdyba apsvaisto, padaro nutarimą priimti ir, kol duokles, moki, lankai susirinkimus ir atlieki kuklias pareigas, -- esi geras narys. Kai toliau nariu būti nenori, paduodi pareiškimą išstoti, arba valdyba pati dėl neveiklumo iš sąrašo išbraukia. Apie tai, kad akademinė korporacija yra savos rūšies šeima, kad korporantas korporantui turi tapti broliu ir laikytis broliško solidarumo, kad turi suaugti sava sąmone ir ideologija su korporacijos kūnu ir dvasia, kad paskui savo sąžinę turi surišti priesaika, kurią jis duoda korporacijos vėliavai iškilnių metu ir akivaizdoje savo brolių korporantų, -- dažnas neturi supratimo. Dėl akademinės korporacijos ypatingo charakterio nėra įmanoma nei lengvai į ją įstoti, nei rankos numojimu iš jos išstoti. Čia yra kaip šeimoje -- negeistas paklydėlio šešėlis slenka iš paskos ir priekaištuoja! Todėl nutarimas tapti korporantu yra didelės reikšmės įvykis studento gyvenime ir jis turi būti giliai apgalvotas.

Dėl to kiekvienas kandidatas į Korp! Neo-Lithuania korporantus turi atlikti junioro stažą ir jo metu jis turi gerai pažinti pačią korporaciją, jos ideologiją, istoriją, korporantus, pažinti ir praktikuoti tradicijas ir savo būdu ir veiksmais įrodyti, kad jis jau

R. STAKAUSKAS

yra tapęs Korp! Neo-Lithuania šeimos nariu. Tik toks korporantas gali tikėtis patekti į korporantų tarpą.

Kas gali būti neolituano? Korp! Neo-Lithuania yra nacionalinė organizacija. Todėl korporacijos nariais gali būti tik lietuvių tautos vaikai. Nelietuviai nariais nepriimami.

Istoti į Korp! Neo-Lithuania nepakanka būti vien tik lietuviu: korporacija savo ideologijos pirmoje ir aukščiausioje vietoje stato lietuvių tautos interesus ir atmeta visas tas ideologijas, kurios internacionalinių idėjų labui yra linkę paaukoti tautos interesus. Pažįdros, kad yra aukštesnių idėjų už savąją tautą ir kad savos tautos interesus galima dalinai arba ir visiškai aukoti internacionalinėms tarnyboms, yra nesuderinamos su Korp! Neo-Lithuania ideologija.

Korp! Neo-Lithuania savo ideologijos pagrindą deda krikščioniškosios moralės principus. Tie principai čia suprantami plačiai prasme -- katalikiškiesiems, protestantiškiems ir ortodoksiniams.

Korp! Neo-Lithuania reikalauja iš savo narių tiek išvidinės tiek išorinės asmens kultūros ir ypač daug dėmesio kreipia į estetiškus dalykus. Neolituonai laikosi pažiūros, kad korporantui geriausia mokykla yra pats gyvenimas, kurį reikia pažinti su jo visomis gerosiomis ir blogiosiomis pusėmis. Blogio nepažinti dar nerūpi jo išvengti. Todėl Korporacija toleruoja savo narių žmogiškąsias silpnynes, kol jos neišsėina iš padarumo ir estetikos ribų.

Korporacija siekia ugdyti korporantų tarpe jaunatvės dvasią, pozityvų nusiteikimą ir ypač skatina akademišką sąmojų. Korporantui sava sąmone ir ideologija su korporacijos kūnu ir dvasia, kad paskui savo sąžinę turi surišti priesaika, kurią jis duoda korporacijos vėliavai iškilnių metu ir akivaizdoje savo brolių korporantų, -- dažnas neturi supratimo. Dėl akademinės korporacijos ypatingo charakterio nėra įmanoma nei lengvai į ją įstoti, nei rankos numojimu iš jos išstoti. Čia yra kaip šeimoje -- negeistas paklydėlio šešėlis slenka iš paskos ir priekaištuoja! Todėl nutarimas tapti korporantu yra didelės reikšmės įvykis studento gyvenime ir jis turi būti giliai apgalvotas.

Dėl to kiekvienas kandidatas į Korp! Neo-Lithuania korporantus turi atlikti junioro stažą ir jo metu jis turi gerai pažinti pačią korporaciją, jos ideologiją, istoriją, korporantus, pažinti ir praktikuoti tradicijas ir savo būdu ir veiksmais įrodyti, kad jis jau

Kandidato kontaktas su Korp! Neo-Lithuania prasideda pareiškimo įteikimu ir įstojamės anketos užpildymu vietinio Korporacijos padalinio valdybai, kuri

apsvarsčiusi, daro nutarimą priimti ir suteikia jaunuoliui junioro titulą. Junioravimo periode kandidatas gali skirtis su Korporacija be dvasinio konflikto, nes jis dar nėra varžomas priesaikos. Užtenka tik padaryti pareiškimą.

Asmenys, suinteresuoti įstoti į Korp! Neo-Lithuania, gali iš anksto susipažinti su Korporacijos pobūdžiu ir tikslais atsilankydami svečių teisėmis į juniorų arba mišriąsias (kartu su seniorais) sueigas. Juniorai yra nepilnamečiai Korporacijos nariai ir sprendžiant Korporacijos reikalus balsavimo teisės neturi. Tačiau jie lanko korporacijos sueigas ir stengiasi persiimti korporantų dvasia. Jie yra bandymo stadijoje ir jiems yra uždedamos įvairios pareigos tikslu patirti, kiek jie yra persiėmę brolišku solidarumu. Juniorai gauna teisę nešioti juodą (nepilnų spalvų) kepuraitę ir Korporacijos ženklėlį. Svečiai, svečių teisėmis, gali laisvai lankytis juniorų sueigas ir domėtis korporacija, kol tai jiems patinka.

Juniorams vadovauja Tėvūnas, kuris yra senioras ar filisteris. Pagrindinis junioro pasiruošimas į seniorus vyksta juniorų sueigose. Minimumas yra dalyvauti bent dviejuose trečdaliuose juniorų sueigų. Sueigos susideda iš 3 pagrindinių dalių: 1) ideologinių ir kitus reikalus liečiančių paskaita, 2) dialektika -- me-

(Nukelta į 5 psl.)

• **Chicago neo-lithuanai**, studijuoją Illinois Universitete, Urbanoje, nesijaučia nutolę nuo savo korporacijos branduolio, bet gyvai reiškiasi savo mažesnio būrelio rėmuose ir artimai viens su kitu bendrauja. Jie, kaip ir Chicagoje, daro savo sueigas, aptaria įvairius reikalus ir tobulinasi referatais ir diskusijomis. Referatus jau yra skaitę --

Chicago neo-lithuanų būrelis, studijuoją Urbanoje. Sėdi iš kairės: N. Grybauskaitė, R. Merkelytė, A. Paplėnaitė, V. Aleksandriūnaitė. Stovi: V. Bylaitis, R. Sošytė, R. Raulinaitė ir V. Krumplys. R. Muloko nuotrauka

Naujoji Akademinių Skautų Sąjūdžio vadija. Sėdi: inž. Vytautas Šiupis -- ASS pirmininkas, Laima Petrauskaitė -- ASD pirmininkė. Stovi Kęstutis Ječius -- FSS pirmininkas, inž. Leonas Maskaliūnas -- ASS vicepirmininkas, Rimvydas Cinka -- Korp. Vytis pirmininkas. V. Noreikos nuotrauka

Naujoji Akademinių Skautų Sąjūdžio vadija

Akademinių Skautų Sąjūdis, išrinko naują A.S.S. Vadiją, kurią sudaro inž. Vytautas Šiupis, Pirmininkas, inž. Leonas Maskaliūnas -- Pirm. Pavaduotojas, Laima Petrauskaitė -- Akademinių Skautų Draugovės Pirmininkė, Rimvydas Cinka -- Korp! VYTIS Pirmininkas, ir inž. Kęstutis Ječius -- Filisterių Skautų Sąjungos Pirmininkas. A.S.S. Pirmininko adresas: 2735 W. 69th St., Chicago 29, Ill.

Rita Merkelytė, Valentinas Krumplys, Rimas Mulokas ir kt. Skyriuje, kuriam vadovauja R. Mulokas, dabartinis Chicago skyriaus pirmininkas, dalyvauja 10 seniųjų ir 3 juniorai.

Neo-lithuanų artumas ir solidarumas pritraukia ir kitus lietuvių studentus.

Tai gražus mūsų studentijos susipratimo ir tautinės dvasios pavyzdys.

INŽ. FIL. VYTAUTAS J. ŠLIŪPAS, aušrininko Dr. Jono Šliūpo sūnus 1962 metų rudenį perėmė Akademinių Skautų Sąjūdžio vadovavimą. Inž. Šliūpas, gimęs Palangoje 1930 metais; 1953 m. baigęs Illinois Institute of Technology Chicagoje ir įsigijęs B.S. C.E. diplomą. Buvo hydraulikos asistentu University of Wisconsin ir įsigijo M.S.C.E. laipsnį. Šiuo metu yra vienos kompanijos Hidraulikos Skyriaus Viršininku. Darbo reikalais lankėsi du kartus Afrikoje. Skautiškame lietuviškame gyvenime inž. Šliūpas irgi yra gerai pažįstamas. Yra buvęs skautų vyčių būrelio vadu Chicagoje, oro skautų dr. vės draugų ninku, Korp! VYTIS Centro Valdybos nariu, Korp! VYTIS ir ASS Chicago sk. pirmininku, Chicago sk. juniorų tėvūnu, Dr. Vydo vardo Studentų Skautų Šalpos Fondo nariu ir dabartiniu direktoriumi, Lituanikos Tunto spaudos skyriaus vedėju, "Skautijos Balso" skyrelio steigėju, Lituanikos tunto sukurtinio leidinio redaktoriu, Korp! VYTIS Garbės Teismo Pirmininku, pirmojo LITUANUS Remti Komiteto pirmininku, Filisterių Skautų Sąjungos Centro V-bos pirmininku ir "Mūsų Vytis" žurnalo bendradarbiu. Yra nariu sekančių organizacijų: American Society of Civil Engineers, National Society of Professional Engineers, ATO Fraternity, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, Lietuvių Akademikų Alumnų Klubas ir Liet. Inžinierių ir Architektų Sąjungos.

INŽ. FIL. LEONAS MASKALIŪNAS, gimė 1927 m. Rokiškyje. Baigė Blombergo lietuvių gimnaziją ir studijavo architektūrą inžineriją Pabaltijo Universitete Pinnberge. Amerikoje 1952 m. baigė University of Illinois, Urbanoje įsigijęs B.S.C.E. Nuo 1961 m. yra Professional Engineer in State of Illinois ir šiuo metu yra vienos Chicago kompanijos vyresniuoju statybos inžinieriu. Skautiškame gyvenime

pradėjo veikti dar Lietuvoje. Atvykęs Ameriką buvo Korp! VYTIS Pirmininku 1949-50 m. Chicagoje Korp! Centro Valdybos juniorų tėvūnu ir Akademikų Skautų Ramovės pirmininku 1958-60 m. Taip pat buvo Dr. Vydo vardo Studentų Skautų Šalpos Fondo reikalų vedėju, Korp! VYTIS skyriaus steigėju ir pirmininku Urbanoje, Liet. Studentų Sąjungos Urbanos skyriaus pirmininku ir "Mūsų Vytis" bendradarbiu. Yra ar buvo nariu sekančių visuomeninių organizacijų: American Society of Civil Engineers, Am. Concrete Institute, ir Amer. Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos.

INŽ. FIL. KĘSTUTIS JEČIUS, gimęs 1933 m. Kaune, 1957 m. baigė architektūrą inžineriją University of Illinois Urbanoje įsigijęs B.S.A.E. I Korp! VYTIS įstojo 1952 m. ir 1956-57 m. buvo Korp! Centro Valdyboje, 1961-62 m. F.S.S. Centro Valdyboje ir "Mūsų Vytis" redakcijoje -- techniškojo redaktoriaus. Lietuviškoje architektūroje pasižymėjo kai kartu su V. Germanu laimėjo 3-ą premiją Liet. Pasivienijusių Brazilijoje projekte. Šalia skautiškų veiklos taip pat reiškėsi ir studentiškoje, būdamas Stud. Sąjungos CV nariu ir taip pat dirbdamas Šalpos Fonde. Moksle atsižymėjo pirmu metu Honors Day pagerbimu ir architektūrinėje inžinerijoje laimėdamas Plym premiją. Priklauso Amerikos Liet. Inžinierių ir Architektų Sąjungai.

T.N. LAIMA PETRAUSKAITĖ, gimė Kaune. Į skautus įstojo 1953 m. Elizabeth, N.J. Akademikų Skautų Draugovės įstojo 1957 m. Vėliau, persikėlus į Chicago perėmė ASD skyriaus vadovės pareigas. Sesė Laima yra aktyvi ir Liet. Studentų Sąjungoje. Būdamas New York'e ji buvo skyriaus sekretorė ir išdininkė, o dabar eina Centro Valdyboje vicepirmininkės pareigas. Spaudoje jos plunksna irgi gerai pažįstama. Keletą metų buvo "Mūsų Vytis" redakciniame kolektyve, "Atžalyno" stovyklos laikraščio redaktore, "Akademines Mintys" skyrelio redakciniame kolektyve ir šiuo metu "Lituanus" redakcijoje. Moksle baigė Manhattanville College, Purchase, N.Y. kur įsigijo B.A. psichologijos. Šiuo metu mokslo University of Chicago siekdama psichologijos daktarato.

SENJ. RIMVYDAS CINKA, gimė 1935 m. Kaune. Šiuo metu jis yra Korp! VYTIS Centro Valdybos pirmininkas. Rimvydas į skautus įstojo 1949 m. Munchene, į Korp! VYTIS 1956 m. Chicagoje. Būdamas skautu vyčiu Rimvydas vadovavo Chicago skautų vyčių Dr. Vydo vardo būreliui. Akademiniame veikime jis pasižymėjo vadovaudamas Korp! Chicago skyriui 1960-61 metais ir būdamas Korp! VYTIS Centro Valdybos pirmininku. Šiuo metu yra ir "Mūsų Vytis" redakcijoje. Be akademikų skautų priklausė dar Liet. Studentų Sąjungai. Studijuoją mechaninę inžineriją Illinois Institute of Technology, Chicagoje.

Kitas darysi? Reikia jos nervus sulaikyti. O tai tvarkos nebėra. Pradėjo verkt, verkt, bet nebesoko tą dieną niekam į akis. Gal praeis...

Pranas, va, labai kosi. Vėl naujas rūpestis. Kad nors neapsirgtų! Visokių darbų rudenį. Ir kad nors iki pensijos pritrauktų. O dabar -- įeigu atgultų, tai visi tau čekiai pražūva: nei darbo, nei pensijos.

Bet ko čia jam sirgt? Toks visada sveikas, gražus vyras buvo! Marė -- kvaila ožka, jei tokio vyro nemylė.

Tas mūsų Antanas... Mokiau, auklėjau, kaliau į galvą, kad pinigą gerbtų, kad įieškotų jo su žiburiu. O dabar... Nei rašęs su juo, nei pametęs. Su tom savo knygelėmis, su tais raštais...

Ką gi padarysi.

-- Še, Tuci, priryk, pripusk ir eik sau gultų. Užsidirbi ir tu: namus saugai, vanagus nuo vištų atbaidai. Geras šunelis, kaip gi. Ca ca. Na, ko čia dabar ausis pastatei? Ar katę užuodi? A, šelmi tu! Dulkinsi jau ją į augščiausią medį, ką? Tuci! Ranką, va, įdrėsk! Liucipieriau tu! Lok, lok, atsprasinėk dabar! Per vėlai. Būk atsargesnis, nereiks nei atsprasinėti. Lok, šunie prakeiktas! Va, net kraujas ištryško. Tu man ir įdrėsk taip! Ar ne kvaila senė apie tave, blusių, glaustytis?

Regis, meilus šunelis. Kaip ir žmogus kartais: mielas, malonus, o, žiūrėk, ir įdrėskia širdį.

Va, aš čia su šunim, o žmogaus įvažiujama! Žvilgtelėję į mašiną, į kudlotą galvą prie vairo ir mosteliu ranka. Geriau su Tuci, nei su šituo! Los dabar, kvailys, kudlas delnu pabraukdamas, lūpas apsilaižydamas... Danguolis brolis. Intelligentas. Kad jį kur visi velniai nujotų!

(Bus daugiau)

Kelias į kairę

Dirvos konkurse premijuotasis romanas

(17)

MORTA, MORTA!

Praveriu langelį, kad girdėčiau arklius suprunksčiant arba senį rėkiant. Žinosiu, kad grįžo iš lauko. Va, bulvės jau tuoj bus minkštos, arbata pradeda užti. Daug ko nedarysiu. Vienu du. Seniui -- avino šlaunį su bulviene ir salotom, o man -- betkas gerai. Senis visada gerai pavalgyti mėgdavo. Katras gi vyras nevalgus? Dirba, judo, dūda, daug, tai ir surija -- kaip arkliai. Nagi, kai pagalvoji, netepsi -- nevažiuos. Senis kai iškunklyja savo puodžioką arbatos (keturi mažieji telpa), tai, prakaitus rankove nusibraukęs, eina skersas per dirvas, ir ką tu jam! Stipras, raudonas, kaip velnias.

Marė darbe, Pranas darbe. Gerai. Arbata jau užia. Kiaušinius, va, reikės baigt į dėžutes sudėti. Taisai Ei-en-py dieras atvažiuos, tai bus paruošta. Visi keliolika dolerių. Kiaušinis, regis, mažas daiktas. O savaitės, dėžutė po dėžutės, ir sukurta doleriukai į mano pinigine. Tai Pušininės pinigai. Nelieskit, varlės! Marei savo čekio -- per akis. Apsikarsto vis naujais, vis dailesniais... Reikia, o kaipgi! Raštinėj dirba, negi fabrike. Jauna moteris, ne iš pačių negražiųjų. Nieko sau. Ką čia slėpt: buvau ir aš kaime gražiausia.

Marė -- į mane. Bernai nepasidalindavo šokti. O kai vestis -- visi kaip teliukai. Vienas nedrįsta, kitas turto neturi, trečias tėvų bijo... Tik Pušinio Peliksas, kai sugrįžo iš kariuomenės, ir pasakė, mano ranką suspaudęs:

-- Mortut, ruoškis! Už mėnesio -- pas kleboną. Ir kad į kitus man nebesišaipytum!

Ir kaip tu jo neklausysi? Patiko rupūžiokas man, ką čia kalbėt. Patiko ir daugiau bernų, bet kad jau su vienu baigta, tai baigta. Į daugelį dairysies, nei vieno negausi.

Vaje! Gi užmiršau Tucio plutas išnešt! Kvaila senė esu, užuomarša. Bėgt reikia, girdisi, jau skalija vargšelis, Alkanas. Vakarykščių plūtų primirkę, dar mėsgalių pora, kaulų, o aš -- ar ne šėtonas atmintį nusinešė? Tuoj, tuoj. Tylėk. Einu jau.

Po kojų veliasi, bjaurybės, lapai. Iš kur jų tiek prikritę! Rudenėlis, mat. Aha, taip ir žmogui ateina. Lauki, ar nelauki.

Kažin, kaip su Mare bus? Iš ano darbo pasitraukė. Ir suvailiok tu man! Dega jai miestelis, vaidenasi, rodosi visokie niekai. Bosas nebergeras, merginos iš jos šaiposi... Gerai, kad gavo darbo kitur. Visokių ir ligų šitoj šaly! Kas Lietuvoj turėjo gyvenimo pasikeitimus? Nebuvo laiko nei pagalvoti! O čia, rupūžės, visos ištižusios, nai kaip žmogui pasakyti...

Paspiriu kieme pasipainiojusią katę. Pikta. Beskubėdama knapteliu, tik plūtų neišverčiu žemėn. Tu čia jau atvizgina uodega, pripuola, glaustosi apie kojas, šoka, laižo smakrą, siekia plūtų. Meilumas jo! Gyvulus kartais meilesnis už žmogų.

Kažin, kaip su ta Mare bus? Piktumas jos, kabinejasi prie visų. Kai surikau anakart: "Nutilk!" O ką

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• **Tradicinis paminėjimas.** ALT S-gos 12 skyrius rengia 1926 m. gruodžio įvykių minėjimą šeštadienį, gruodžio 15 d. Karpių namuose, 345 E. 222 gt. Programoje numatyta paskaita, po to pobūvis, kaip kad anksčiau būdavo.

Kviečiami dalyvauti skyriaus nariai su žmonomis ir pažįstamais jaukiam vakarui savųjų tarpe.

• **V. Cibulis**, iš Toronto, SLA veikėjas, prisiuntė savo nuoširdžią padėką Clevelando viešnağės metu jį globojusiems J. ir M. Miščikams. Jį globojusių Miščikų vaišingumas ir globa ilgai liksianti V. Cibulio atmintyje.

V. Cibulis dalyvavo Toronto, St. Catharines ir Clevelando SLA kuopų susirinkime, ta proga ir Dirvai prisijungdamas pluoštą savo kelionės į Clevelandą ir viešnağės įspūdžių.

• **Pasinaudokite Clevelando Pašto viršininko patarimais** ir siųskite švenčių sveikinimus laiku ir iš anksto pasirošus.

Geriausią atvirukus siųsti, užklijuojant 4 c. pašto ženkluku, specialiai ka-

Clevelando lietuvių kolonija padidėjo 14 naujais nariais, kurių jauniausias tik poros savaičių. Tai Vaclovo ir Kotrynos Dudėnų šeima, persikėlusią iš Prancūzijos gyventi į Ameriką. Dudėnų atvykimu rūpinosi Povilas Banionis, kuris priglaudė juos su 12 vaikų savo namuose 6519 Edna Ave., užleisdamas keturių kambarių butą. Nuotraukoje Dudėnų šeima New Yorko aerodrome, išlipus iš lėktuvo. Dudėnai iš Lietuvos išvyko 1945 m.

lėdoms pagaminti. Tikriausias būdas pasiekti sveikinamąjį, — siųsti atvirutes užklijuotame voke ir dedant kampe ant voko dar ir savo adresą.

Išskirkite atvirutes, einančias į kitus miestus nuo vietinių.

Pasiroškite išsiuntimui iki gruodžio 10 dienos.

giamai, visi korporantai. Ypatin-
gai svarų vaidmenį čia turi Tė-
vūnas ir Magistra. Be to, junio-
ras turi parašyti maždaug 500-
1000 žodžių ilgumo referatą lais-
va tema, kuriame jis turi parodyti
savo išsilavinimą, logišką gal-
vojimą ir pagrindinį supratimą
apie Korporacijos charakterį.
Nors kartą tame laikotarpyje jis
turi būti koreferentu, praveisti dis-
kusijas juniorų sueigoje ir paro-
dyti, kad moka viešai reikšti sa-
vo nuomonę, ginti savo įsitiki-
nimą ir pažiūras. Pabaigoje sa-
vo junioravimo stažo jis turilai-
kyti egzaminą, kurio programą
paruošia Vyriausioji Korporaci-
jos Valdyba. Į programą įeina
svarbiausiu punktu Korporaci-
jos ideologija, jos istorija ir tra-
dicijos. Be to bendras išsilavi-
nimas, asmens kultūra ir orga-
nizaciniai Korporacijos reikalai.
Egzaminai yra išsamūs ir palie-
čia minėtus visus esminius klau-
simus.

Visa tai sėkmingai atlikus, Tė-
vūnas ir Magistra pateikia ju-
niorus-es visuotinai senorių su-
eigai svarstyti pakėlimui į senio-
rus.

Senorių sueigos nepriimtieji į
korporantus juniorai paliekami
toliau stažuoti dar kuriam nors
ribotam laikui. Antrą kartą kor-
porantų sueigai nepriėmus junio-
ro į senorių tarpą jis laikomas
Korporacijai nepriimtiniu ir yra
išbraukiamas iš kandidatų į kor-
porantus tarpą.

Priimtieji į senorius juniorai
Korporacijos iškilmingoje suei-
goje ir iškilmingo akto metu yra
prisaikdinami Korporacijos vė-
liavai ir jiems yra uždedamos kor-
poranto spalvos -- žalia kepu-
raitė ir korporanto juosta. Prie-
saika, kurią jie duoda bučiuoda-
mi Korporacijos vėliavą, yra ši:
"Aš, priimdamas Korp! Neo-Li-
thuania ženklus, iškilmingai ir
visu rimtumu pasižadu, kiek te-
sėsiu, rūštis į gyvenimą ir dar-
bą "Pro Patria!", saugoti ir gin-
ti tautinę savo ir savo tėvynės Lie-
tuvos garbę, visuose darbuose
vadovautis tautiniais ir tiki-
biniais doros principais ir laiky-
tis broliško solidarumo su aka-
demijos draugais ir filisteriais.
Tik man, Dieve, padėk!"

Junioravimo metai yra patys
maloniausi korporanto gyvenime
ir jie lieka prisiminimuose vi-
sam gyvenimui. Priimtas į senio-
rus korporantas lieka Korp! Neo-
Lithuania nariu visam gyvenimui
jeigu jis laikosi Korporacijos ide-
ologijos ir duotos priesaikos. Kor-
porantų tarpusavio santykius tvar-
ko Vyriausioji Korporacijos Val-

filisteriai laikytų Korporacijos
papročius ir tradicijas, kad Kor-
poracija būtų tinkamai reprezen-
tuojama, kad viešumoje būtų es-
tetiškai laikomasi ir kad nenu-
kentėtų Korporacijos prestižas.

Kiekvienas junioras-ė pats pa-
sirenka arba paprašo Tėvūną
paskirti jam globėją. Globėjais
gali būti tiek seniorai, tiek filis-
teriai, kurie juniorą turi arti-
mai pažinti ir jam teikti visoke-
riopą paramą kelyje į senorius.
Junioro pareiga yra kiek galima
plačiau pasinaudoti teikiama glo-
bėjo parama. Taip pat junioro
interesuose yra susidraugauti ir
susigyventi su kiek galima dides-
niu skaičiumi korporantų ir leisti
jiems save pažinti, kad tuo būdu
įsigyti daugiau proteguotojų.

Metų laikotarpyje junioras turi
atlikti eilę uždavinių, kurių atli-
kimą vertina, teigiamai ar nei-

PARENGIMŲ KALENDORIUS

GRUODŽIO 1 D. Lietuvių
Salės 50 metų minėjimas.

GRUODŽIO 2 D. Akademija
Maironio Garbei-paskaita, Čiur-
lionio Ans. koncertas ir pobūvis
Naujos parap. salėje.

GRUODŽIO 9 D. Vysk. Valan-
čiaus Lituanistinės mokyklos
pietūs šv. Jurgio parapijos salė-
je.

GRUODŽIO 31 D. LB abiejų
apylinkių Naujųjų Metų sutiki-
mas Lietuvių svetainėje.

SAUSIO 19 D. D. Stankaitytės
ir St. Baro koncertas, Rengia
Ateities Klubas, Slovėnų salėje.

VASARIO 16 D. LB I Apylin-
kės dešimtmėsio minėjimas šv.
Jurgio parapijos salėje.

VASARIO 23 D. L.T.M. Čiur-
lionio Ansamblio koncertas-ba-
lius šv. Jurgio parap. salėje.

IEŠKOME ŠEIMININKES

Vedusi pora, gyvenanti
apartamente, Shaker rajone,
ieško šeiminių. Pa-
geidautina sutinkanti gy-
venti kartu. Jei ne, pirmė-
nybė vairuojančiai.

Susisijojimui skambinkite
WA 1-7880 (136-138)

• **Išnuomojamas kambarys**
su pilnu išlaikymu vien-
gungiu vyrui.
Teirautis telef. 791-2537.
(136, 137)

• **Išnuomojamas butas** —
6 kambariai ir vonia. Gaso
karšto vandens pečius.
Į šiaurę nuo Superior, šv.
Jurgio parapijos rajone.
Skambinti — IV 1-6072,
KE 1-2414, WH 3-3139.

EAST CLEVELAND — 13515 EUCLID AT SUPERIOR AVE.

OPEN EVERY SATURDAY UNTIL 2:30

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

**SUPERIOR
SAVINGS**

HOME AND
REMODELING LOANS

IN TOWN OFFICE — 6712 SUPERIOR AT EAST 68 ST.

Visais namų, automobilių
ir kitais apdraudos reikalais
kreipkitės į vieną iš seniau-
sių apdraudos įstaigų Cleve-
lande.

Mūsų "Stock Casualty
Co's" duoda 15-25% nuolai-
dos geriems mašinų vairuo-
tojams.

Mūsų "REAL ESTATE"
įstaiga yra narys "NORTH-
WEST MULTIPLE LIST-
ING SERVICE".

ATSTOVAS
VYT. SENKUS
WO 1-6820
M. A. SCHNEIDER CO.
2710 Lorain Ave.,
Cleveland, Ohio

dyba, korporantų sueigos ir Kor-
poracijos Garbės Teisimas.

Korporantų studijų laikas nėra
ribojamas. Baigusieji aukštuosius
mokslus korporantai per-
eina į Filisterių Sąjungą ir lai-
ko tamprius ryšius su Korpora-
cija.

Korporanto padėtis gyvenime
yra daug tvirtesnė, negu neor-
ganizuoto studento arba kokios
nors draugijos nario. Jis nėra
vienas -- už jo stovi didelis bū-
rys korporacijos brolių, kurių
tarpe yra aukštųjų intelektualų ir
žmonių su talentais. Jie palaiko,
gina ir proteguoja korporantą vi-
same jo gyvenime ir darbuose ne
vien tik formaliniu būdu, bet kaip
tvirtą kamieną dalį, kaip brolių.
Kiekvieno akademiko interesuo-
se yra tapti korporantu, o mūsų
interesuose -- numatyti asmenis
ir juos patraukti į Korporaciją ir
tuo ją ugdyti.

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

24 valandų patarnavimas

Tel. 942-8038

J. S. AUTO SERVICE & SALES

Didelis pasirinkimas geros rūšies vartotų mašinų.

Dažoma karštais purkštuvais — taisomos karose-
rijos — motorai — bėgiai — sankabos — stabdžiai.

J. ŠVARCAS
savininkas

35571 Vine Street
Eastlake, Ohio

UŽSISAKYKITE JAU ŠIANDIEN

Artejant Kalėdų šventėms, o pasitaiko ir ki-
tų progų, daugelis vis galvoja, ką padovanoti drau-
gui, artimam žmogui. Geriausia dovana — lietu-
viškoji knyga. Užsakykit ją šiandien.

Dirva siūlo supažindinti mūsų jaunimą su
studentų gyvenimu Nepr. Lietuvoje. Tam geriau-
sia tinka R. Spalio apysaka Alma Mater.

Iki Kalėdų siūlome užsakyti tą gražiai iš-
leistą ir įrištą knygą už \$4.00. Šiaip, kitur ji kai-
nuoja \$5.00.

Atsiųskite žemiau dedamą atkarpą su čekiu
ir mes nedelsiant išsiųsime knygą nurodytu adre-
su.

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

Siunčiu \$4.00 ir prašau šiuo adresu išsiųsti
R. Spalio apysaką Alma mater.

Užsakytojas

Jaunojo akademiko pasiruošimas...

(Atkelta iš 4 psl.)

nas dalyvauti diskusijose, aptarti
iškelius klausimus ir 3) įvairioji
dalis -- projektai, pasiruošimai
įvairioms programoms, stovyk-
loms, elegancijos reikalai, dainų
programa ir akademiško sąmo-
jaus dalykai. Paskaitoms yra kvie-
čiami Korporacijos filisteriai,
seniorai, bet didžiąją dalį sueigos
darbų paruošia Tėvūnas. Paskai-
tose yra nagrinėjama Korporaci-
jos ideologija, istorija, garbės
narių mintys, tradicijos, jų reikš-
mė ir t.t.

Studentėms juniorėms vadovau-
ja Magistra, o elegancijos daly-
kams, estetiniam reikalams --
Arbiter Elegantiarum (apeigų
meistras). Arbitro pareigos yra
gana reikšmingos: jis prižiūri,
kad visi -- juniorai, seniorai ir

DIRVA

Nr. 136

1962 m. lapkričio 26 d.

KAS IR KUR?

• Kostas Ramonas, Chicagoje vėl surinko 6 naujus prenumeratorius Prez. A. Smetonos monografijai: Bruno Macianskas — Bruno's Bakery sav. — garbės prenum. — 25 dol.

Prenumeratoriai: Vincas Kučinskas — 10 dol., Kazys Kasakaitis — 10 dol., Simas Velbaitis — 10 dol., Pranas Kalvaitis — 10 dol., Vitas Uznys — 10 dol.

K. Ramonas tuo būdu jau yra surinkęs 27 prenumeratorius.

• A. Smetonos monografiją užsiprenumeravo: Garbės prenumeratoriai:

Stasys Gudas, Brooklyn, N. Y.; Juozas Maurukas, Richmond Hill, N. Y.; Janina Valiūšaitienė, Stamford, Conn.

Prenumeratoriai:

Užsiprenumeravę per Justiną Vaičaitį, Bostone: Justinas Vaičaitis, Mečys Kavaliauskas, Vytautas Stelmokas (garbės prenum.), Juozas Gomas, Leonas Lendraitis, Petras Ausiejus, Bronius Utenis, Uogintas Kubilius, Jonas Kalvaitis, Teofilijus Janukėnas, Antanas Andriulionis, Julius Gaideelis, Vladas Mickūnas ir inž. Česlovas Mickūnas.

Užsiprenumeravo per Bronę Oniūnienę, New York: Andrius Ryliskis, Margaret Kazluskas, Elena Prekeris, Jonas Vilutis, M. A. Kriniskis, A. Antanaitis, L. Tamošaitis, V. Mrozinskas, Br. Oniūnas, Jurgis Kiaunė ir A. Reivytiene.

KULTŪROS KONGRESAS

II-asis Kultūros Kongresas Chicagoje buvo pradėtas lapkričio 21 d. dailės, architektūros ir spaudos parodų atidarymu, dalyvaujant Lietuvos atstovui Washington J. Kajeckui.

Kultūros Kongreso posėdžiai buvo pradėti lapkričio 22 d. komiteto pirm. P. Gaučio žodžiu.

Po himnų ir invokacijos, dr. J. Grinius, sukėlęs tiek ginčų ir įvairių nuomonių net dėl paties Kongreso tikslingumo, kalbėjo apie lietuvių kultūrinės veiklos gaires ateičiai. Nurodęs į pavojus dėl sumažėjusio domėjimosi mūsų kultūrinėmis vertybėmis, ragino atkreipti dėmesį į jaunimo organizavimą, o kultūrinėje srityje daugiau žvelgti į kokybę, o ne į kiekybę. Lietuvių uždaviniumi, sakė dr. J. Grinius, turėtų būti išlikti kūrybingais piliečiais bei kūrybingais tautiečiais ir kūrybinėmis priemonėmis vykdyti mūsų gyvenimo paskirtį.

Po dr. J. Griniaus kalbėjo prof. J. Puzinas tema "Mūsų kultūriniai uždaviniai ir jų vykdymas".

Lapkričio 23 ir 24 d. vyko sekcijų posėdžiai.

Skelbiant Dirvoje monografijos prenumeratorius, per klaidą buvo praleisti A. Siliūno Chicagoje pristatyti prenumeratoriai: Bronius Kublinskis ir Al. Siliūnas.

Los Angeles lietuvių skautų surengtoji iškilmingoji sueigoj, rajono vadas Vl. Pažiūra užriša kaklaraištį įžodį davusiai paukštytei R. Dovidaitytei.

L. Kančausko nuotrauka

MAIRONIO MINĖJIMAS NEW YORKE

Baigiant švesti mūsų tautos dainiaus Maironio metus, New Yorko lietuviai ruošiasi jo šimtąjį gimtadienį paminėti su ypatingomis iškilėmis ir vertingu meniniu koncertu.

Minėjimą rengia Lietuvių Bendruomenės New Yorko

• Janina Valiūšaitienė, iš Stamford, Conn. užsisakė A. Smetonos monografijos garbės prenumeratorą, įmokėdama 25 dol.

• Stefa Skučienė, buv. Lietuvos vidaus reikalų ministerio našlė, iš New Yorko išvyko kelioms savaitėms į Chicago, kur ji dalyvaus ir savo gimtadienio prel. Albavičiaus 50 m. kunigavimo jubiliejaus šventėje.

• Teodora Šlepetienė, adv. J. Šlepečio žmona, praėitą savaitę grįžo iš Europos, kur ji išbuvo apie 5 mėn. Paryžiuje pas dukrą Birutę ir žentą Venckus, aplankė Italiją ir Šveicariją.

• Juozas ir Erika Zimbai, brooklyniečiai, neseniai savo bičiulių tarpe atžymėjo savo vedybų dešimtmetį. Erika kilimo yra šveicaraitė, tačiau pramokusi lietuviškai.

• Akademinių Skautų Sąjūdžio New Yorko skyriaus sueigoje lapkričio 16 d. savo įspūdžius iš jo lankymosi pavergtose Lietuvoje papasakojo J. Stukas. Jis ypatingai pabrėžė Lietuvos studentų patriotizmą ir jų priešinimąsi rusifikacijai. Po to jis parodė savo sukurto filmą iš pavergtosios Lietuvos.

• Dešimt kalėdinių atvirukų Gabijos leidykla skiria kiekvienam, kurie užsisakys atpigintų knygų bent už \$2.50. Knygos atpigintos nuo 25% iki 90%. Sąrašą prašykite šiuo adresu: Gabija, 87-85, 95 St., Woodhaven 21, N. Y.

• Gen. Vlodo Nagiaus-Nagėvičiaus monografiją galima užsisakyti pas V. Nagėvičienę — 2281 Woodmere Dr., Cleveland 6, Ohio, Dr. B. Matulionį, Wallum Lake, Rhode Island, Immaculate Press, RFD 2, Putnam, Conn. Knygos kaina 6 dol.

ir jau išplatino už 300 dol. Viso už 500 dol.

S-gos Valdybos išdinin-kas Povilas Ališauskas pranešė, kad monografijos platinime pirmąja Chicago, Clevelandas, Bostonas, Kenosha, Wis., New York ir kt.

ALT S-gos vicepirm. Antanas Senikas pranešė, kad numatyta dar prieš Kalėdas išleisti monografiją, šiek tiek pavėluos.

Skyrius nutarė imtis iniciatyvos įsteigti DIRVOS bendradarbių klubą New York. Taip pat nutarė ruošti to skyriaus tradiciją virtusių užgavėnių balių.

E. Čekienė papasakojo įspūdžius iš Los Angeles skyriaus veiklos. Aptarta daug įvairių klausimų, užsimojimų ateičiai ir diskutuota jų įgyvendinimo galimybės. Diskusijose dalyvavo V. Rastenis, S. Abraitienė, O. Valaitienė ir kt. Po oficialios dalies p. Povilauskienė susirinkusius pavaišino. (eč)

DAILININKĖ AMBASADORĖ

Dailininkė Aleksandra Vitkauskaitė-Merker nuo lapkričio 13 d. iki gruodžio 1 d. dalyvauja grupinėje parodoje, Highgate galerijoje, Upper Montclair, N.J. Parodą rengė Modern Artists Guild of New Jersey. Ši dailininkų sąjunga yra aukštai vertinama amerikiečių tarpe.

Šalia tapybos yra ir skulptūros kūrinių.

Mūsų dailininkė išstačiusi 4 darbus, kurių vienas yra tautiniais motyvais -- lietuviškieji kryžiai. Šis paveikslas (atspausdintas Dirvos Nr. 135) patraukia kiekvieno parodos lankytojo dėmesį ir čia pat yra atsakymas -- Lithuanian Crosses.

Apie dail. A. Vitkauskaitę-Merker yra įdėti straipsniai Bergen county plačiausiai skaitomam dienraštyje "The Record" lapkričio 17 d. ir "The Sunday Sun" lapkričio 18 d. laidose. Ten rašoma, kad dail. A. Vitkauskaitė-Merker yra išrinkta komiteto pirmininke koordinuoti lietuvių meno parodą (tapybos ir skulptūros) New Yorke būsimoje pasaulinėje parodoje, kad dalyvauja su savo kūrinių kultūros kongreso metu vykstančioje lietuvių dailininkų parodoje Chicagoje, kad jos darbų yra Čiurlionio galerijoje, kad yra žinoma lietuvių meno pasaulyje, turėjusi savo parodų bei dalyvavusi daugelyje parodų tarp svetintaučių ir dabar yra išrinkta Modern Artists Guild of New Jersey vicepirmininke. Ta proga įdėta jos nuotrauka ir vienas iš jos paveikslų išstatytų parodoje.

Taip dail. A. Vitkauskaitė-Merker per meną propaguoja mūsų kraštą svetintaučių tarpe. Tuo pačiu malonu atžymėti mūsų dailininkės išrinkimą vicepirmininke pareigoms amerikiečių dailininkų sąjungoje.

DU NAUJI SCENOS VEIKALAI

Esant dideliui scenos veikalo trūkumui dr. P. Bagdonavičius papildė lietuvišką dramaturgiją

dviem originaliais veikalais: "Varpinė" ir "Šiaurės Pašvais-tė".

Jo ankstyvesnis veikalas "Baisusis Birželis" yra vaidintas beveik visose lietuvių kolonijose ir susilaukė pelnyto pasisekimo ir įvertinimo.

DAIL. V. KASIULIO DARBŲ PARODA NEW YORKE

Paryžiuje gyvenęs lietuvis dailininkas Vytautas Kasiulis su savo darbais išveina vėl į amerikiečių visuomenę. Europoje jo darbų parodos yra apkeliauvusios keletą valstybių. New Yorke jo darbai parodomi bene antrą kartą. Dabartinė paroda vyksta 8 Hender-son Pl. (E. End ir 86 St.) d' Ales-sio galerijoje. Lankymo dienos šeštadienį, sekmadienį ir pirmadienį nuo 2 iki 7 val. po pietų. Išstatyta aliejaus ir pastelės dar-bai. Paroda tęsis nuo lapkričio 17 d. iki gruodžio 22 d.

(vv)

TORONTO

• LNT sudarančių organizacijų pilnumos komiteto pasitarimas įvykęs lapkričio 18 d. aptarė Vasario 16-sios minėjimo, LNF lėšų telkimo, knygų platinimo (pirmoj eilėj "Laisvės Kovų Dainos") ir kitus artimos ateities veiklą liečiančius klausimus. Pasitarimas praėjo darbingoje ir nuosirdžioje keliame reikalų supratimo ir įvertinimo dvasioje.

• Skautų tuntų sueiga ir skautorama įvyko lapkričio 18 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Programą išplėdė patys skautai. Baigus programą, skautų rėmėjai ir tėvai turėjo pasitarimą, kuriame buvo plačiai išsikalbėta stovyklavietės įsigijimo reikalais.

DETROIT

RUOŠIASI KALĖDŲ EGLUTEI

LB Detroito apylinkės lituanistinė mokykla jau pilnu tempu įsijungė į Kalėdų vaizdelio parstatymą, kuris įvyks gruodžio 23 d. 3 v. p.p. naujuose Lietuvių namuose.

Tai bus pirmas mokyklos pasirodymas, kur visi mokiniai be išimties gali dalyvauti, jei tik lankys repeticijas. Tėvai prašomi savo vaikus laiku pristatyti į sekmadieniais vykstančias repeticijas ir nepasiminti vaikų prieš dainavimo pamoką. Kalėdų vaizdelyje dalyvaus visi mokiniai, išskyrus tuos, kurie nelanko dainavimo pamokų. Visa mokykla yra įjungta į darbą ir visi iki vieno turės progos pasireikšti. Nė vienas nebus nusikrautas, nes jeigu nevaids, tai šoks arba dainuos.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI PRENUMERATĄ

Dirvos bendradarbis Kanadoje K. Baronas, dabar keliaujas po Europą, atsiuntė porą nuotraukų iš Augsburg, kur savo laiką buvo lietuvių tremtinių kultūrinio gyvenimo centras, vildamasis, kad buvusiems Augsburg stovyklos gyventojams bus įdomu pamatyti, kaip šiandien atrodo miestas, kuriame jie praleido tremties dienas. Viršuje: bažnyčia, kur būdavo laikomos lietuviškos pamaldos ir nauji apartamentiniai namai. Apačioje: šiandieninis buvusios stovyklos vaizdas.

K. Barono nuotraukos

Brangiai Mamytei, Lietuvoje mirus, miela švogerij

DR. BENEDIKTĄ JANKAUSKĄ

ir jo šeimą nuosirdžiai užjaučiame

J. J. Kuncaičiai ir šeima
B. P. Pračkiai

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland 3, Ohio

Siųsdamas \$10.00, prašau siųsti Dirvą 1 metams:

Vardas, pavardė

Adresas

1/2 metų Dirva
kainuoja \$6.00.

(užsakytojas)